

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 321 — GOD. VII.

ŠIBENIK, 5. STUDENOGA 1958.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

GODIŠNJICA OSLOBOĐENJA
ŠIBENIKA

SVEČANA SJEDNICA NOO ŠIBENIK

Nagrađeni radovi učenika

Narodni odbor općine Šibenik održao je 3. o. mj. u Narodnom kazalištu svečanu sjednicu u čast 14-godišnjice oslobođenja grada. Otvarajući sjednicu, predsjednik NO općine Petar Rončević pozdravio je predstavnike vlasti, političkih i društvenih organizacija, predstavnike JNA, javnog i kulturnog života kotara i grada i građane.

Prigodni referat podnio je odbornik prof. Ivo Ljvaković, a zatim je član Savjeta za prosvjetu i kulturu NO općine Branko Belamarić iznio rezultate natječaja za najbolje pismene i likovne radove učenika šibenskih škola na temu: Oslobođenje Šibenika.

Za pismene sastave u srednjim školama I. nagradu je dobio Ivo Juraga, učenik V. razreda Učiteljske škole, a II. i III. nagradu dijele Saša Dobra, učenica VIII. razreda Gimnazije i Ante Vrsaljko, učenik II. razreda Srednje ekonomske škole.

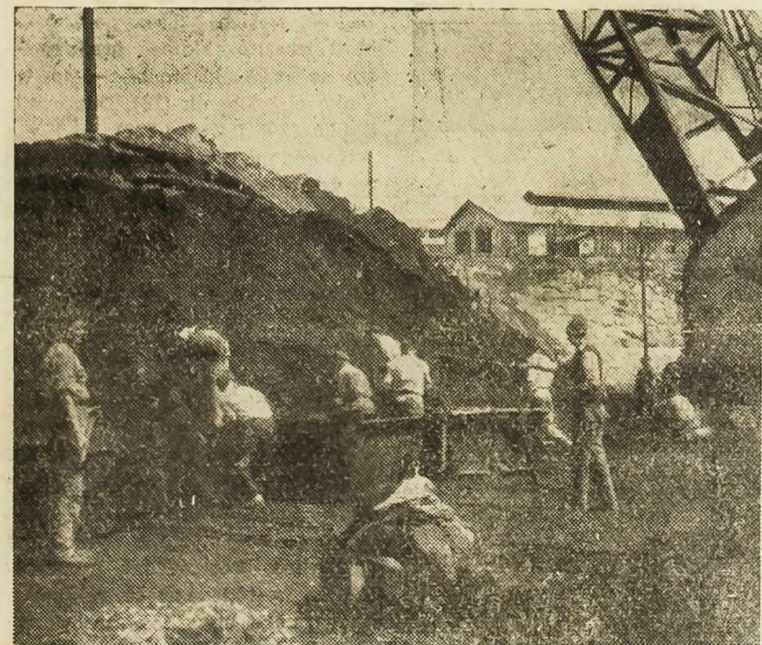
Za sastave u osnovnim školama I. nagrada je dodijeljena Mariji Papak, učenici VII. razreda III. osnovne škole, II. nagradu je dobila Mirjana Pulić, učenica VII. razreda IV. osnovne škole, a III. Semida Grubišić, učenica VI. razreda II. osnovne škole.

I. nagrada za likovni rad dodijeljena je za kolektivni rad grupi učenika III. osnovne škole, II. nagradu dijele Branko Lovrić, učenik VII. razreda IV. osnovne škole i Darko Frua, učenik VIII. razreda III. osnovne škole.

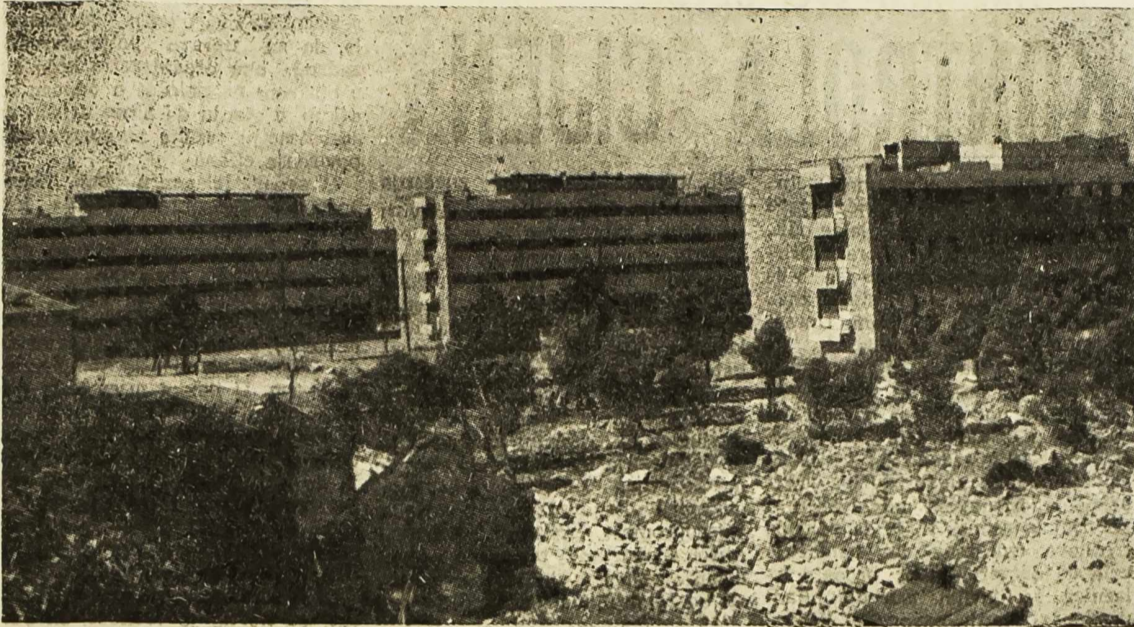
Sa svečane sjednice upućeni su pozdravni telegrami predsjedniku Republike Josipu Brozu Titu i predsjedniku Sabora Vladimiru Bakariću.

Položeni vijenci na grobove palih boraca

U ponedjeljak je, povodom godišnjice oslobođenja grada, predsjednik NO općine Petar Rončević položio u ime naroda Šibenika lovor vijenac na spomen-ploču osloboditelja grada. Zatim su političke i društvene organizacije, radni kolektivi i pojedinci položili vijence i bukete cvijeća na grobove palih boraca na Raskrižju, Polaganju vijenaca prisustvovali su, pored roditelja palih boraca, predstavnici vlasti, političkih i društvenih organizacija, JNA i brojni građani. Gradska glazba je tom prilikom intonirala posmrtnu marševu.

Iz šibenske luke

Pred godišnje konferencije organizacija SSRN

Osnovne organizacije Socijalističkog saveza moraju osigurati sistematsku aktivnost u odgoju svojih članova

Razgovor s drugom Antunom Biberom, tajnikom Glavnog odbora SSRNH

U organizacijama Socijalističkog Saveza radnog naroda Hrvatske već se vrše pripreme za održavanje godišnjih konferencija. Zbog toga je naš suradnik Martin Pepčić zamolio drugu Antuna Bibera, da za lokalnu i tvorničku štampu odgovori na nekoliko pitanja u vezi s ovakvom aktivnošću u organizacijama.

Uskoro će započeti održavanje redovnih godišnjih konferencija osnovnih organizacija Socijalističkog saveza, na kojima će one već po tradiciji ocijeniti svoj protekli jednogodišnji rad, svoje uspjehe i slabosti. Kako ocjenjujete, druže tajniče, razvoj organizacije i njihovu aktivnost u prošlom periodu.

— Opće je mišljenje, da su se osnovne organizacije Socijalističkog saveza kroz najrazličitiju aktivnost u prošlom periodu, naročito u gradu, znatno osamostalile i da je sve veći broj osnovnih organizacija, koje samostalno djeluju i pronalaze sadržaj svoga rada po

najrazličitijim pitanjima. Bitno je drugačija situacija i u pogledu razvika osnovnih organizacija na selu. Kod tih organizacija djelokrug njihove aktivnosti mnogo je uži, pretežno se kreće oko rješavanja komunalnih problema, a mnogo manje oko političko-odgojnih problema, naročito kad je riječ o političko-idejnom odgoju svojih članova.

Ali kod seoskih organizacija u posljednjih nekoliko godina, osjeća se veća živost, naročito u onim kotarima gdje se unapređenje poljoprivrede počelo rješavati na konkretni način, gdje su bile organizirane konkretne akcije i postignuti odgovarajući rezultati.

U čemu je bilo težište aktivnosti organizacija SSRN u proteklom razdoblju?

— Ono što je davalo pečat aktivnosti organizacije SSRN u prošlom periodu, jeste rješavanje raznih komunalnih problema od najbitnijih do najkрупnijih, kao što je izgradnja škola, elektrifikacija sela i sl. Na pitanja od značaja za poboljšanje uslova života naših građana, kako u gradu, tako i na selu. Kod rješavanja ovih problema, organizacije SSRN nisu se zaustavile samo na pokretanju inicijative, nego su istovremeno pronalazile izvore materijalnih sredstava, bilo prikupljanjem dobrovoljnih priloga bilo uvođenjem samodoprinosu i sl. Nemoguće je nabrojiti sve oblike aktivnosti organizacije SSRN u komunalnoj izgradnji. Dosta je spomenuti samo općinu Slatina, gdje je izgrađeno 13 društvenih domova. Posebno treba istaknuti pažnju organizacija Socijalističkog saveza u gradovima, koju posvećuju brizi za djecu, razvijanjem raznih vidova samopomoći među građanima, bilo kroz kućne savjete bilo kroz stambene zajednice ili kroz razne društvene organizacije, kao što je Društvo »Naša djeca« i sl. Stoga je kod niza gradskih osnovnih organizacija razvijena vrlo uska suradnja sa školom i društvenim organizacijama, koje se bave pitanjem odgoja djece.

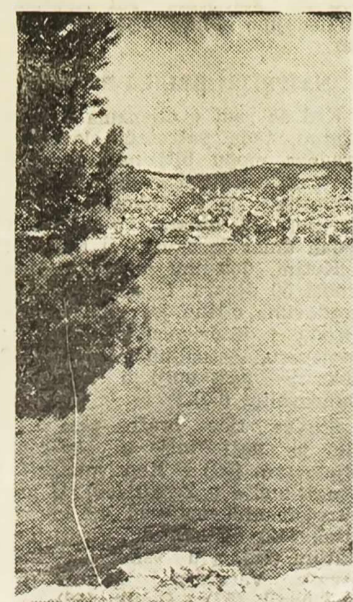
Kako ocjenjujete aktivnost organizacija na ostalim područjima?

Pored aktivnosti organizacija SSRN na rješavanje raznih komunalnih problema, naročito treba istaći njihovu aktivnost na razvijanju sistema neposredne demokracije, počam od izgradnje našeg komunalnog sistema, do organa radničkog i društvenog upravljanja. Može se reći, da se kroz izgradnju tih organa, kroz njihovo aktiviziranje i osposobljavanje za njihove dužnosti, odvijala i osnovna politička aktivnost organizacija Socijalističkog saveza. Ta aktivnost, naročito je došla do izražaja prilikom posljednjih izbora za općinske, odnosno kotarske narodne odbore, za Saveznu skupštinu i Sabor.

Mislim da je tu bilo i osnovno težište političkog rada, što se razvijanjem sistema neposredne demokracije i uključivanjem radnih ljudi u najrazličitije vidove samoupravljanja, dovelo radne ljude na pozicije odlučivanja o svim bitnim pitanjima našeg socijalističkog razvika, što je imalo pozitivan uticaj i na razvitak političke svijesti naših građana.

Zahvaljujući takovoj orijentaciji

(Nastavak na 2. strani)

KONGRES FIZIČKE KULTURE

Veliko i spontano zanimanje naše javnosti za prvi jugoslavenski kongres za fizičku kulturu u stvari je odraz zanimanja za daljnje kretanje sportske aktivnosti, suvremeniji razvoj fizičke kulture, a prema tome i za rješavanje delikatnih problema u kojima su dobrim dijelom sadržani razlozi da u sportu dosad nismo imali ono najvažnije: masovnost aktivnih učesnika, što fizičku kulturu ponajviše čini značajnom oblašću našeg društvenog života.

Ne može se do duše reći da i sport u proteklom razdoblju kod nas nije napredovao. Povećao se broj kvalitetnih natjecatelja, koji su se svojim rezultatima proslavili i u mnogim međunarodnim nastupima, pridonevši tako značajan udio u afirmaciji naše zemlje.

Međutim, razvoj našeg sporta krenuo je pretežno jednim smjerom. Sve je usredotočeno na postizanje kvalitetnih rezultata i vrhunskog dometa, a masivnost na kojoj se sport bazirao u prvim poslijeratnim godinama, gotovo sasvim je opala. Statistički podaci pokazuju kako se samo 80% naših ljudi u čitavoj zemlji aktivno bavi nekim sportom, dok ostali, a to je velika većina gotovo i ne učestvuju u sportskim aktivnostima, jedino što ih se jedan dio povremeno pojavljuje na sportskim terenima i to kao pasivni promatrači. U školama, na fakultetima, u poduzećima sport još nije postao stalan oblik aktivnosti, iako je baš tu zanimanje najveće, a prilika najzgodnija da se fizička kultura zasnuje na masovnoj bazi.

O masovnosti sporta Kongres će reći svoje mišljenje. No kod toga se nameće pitanje: što poduzeti da se u komunama postepeno izgradnja sportskih objekata pogodnih za masovne oblike sporta, jer su objekti osnovica rada i daljnjeg razvoja. I kadrovi, t. j. školovanje i osposobljavanje stručnih nastavnika i dobrih organizatora amaterskog sporta, važno je pitanje za masovnu sportsku aktivnost.

Još jedno veoma delikatno pitanje je u središtu pažnje: profesionalizam ili masovni amaterski sport.

U tezama za referat, na kongresu, u jednom pasusu daje se jasan odgovor na to:

»Pomoć vrhunskim sportasima može se davati samo u cilju školovanja za neki poziv ili za stručno usavršavanje u sportu, a daje se na osnovu postignu-

tih rezultata i utvrđenih normi. To isključuje sva davanja u vidu premija i stalnih nagrada. Takva davanja treba regulirati propisima centralnih društvenih organa za fizičku kulturu uz osiguranje pune društvene kontrole.

Nema sumnje, da će odluke kongresa biti usmjerene na radikalno suzbijanje dosadašnjih pojava profesionalizma, od kojih u našem sportu, pod krinkom za lažnu kvalitetu i nezdravi vrhunski domet, prilično često dolazi.

Od kongresa se očekuju značajne odluke i o drugim pitanjima, a ako ih zacrtat tako, da će u praksi djelovati efikasno, onda se može očekivati da će se brzo srediti prilike u našem sportskom životu, te da će fizička kultura biti usmjerena takvim razvitkom koji odgovara našim mogućnostima i potrebama, u kome razvoju kvalitetnog sporta ne će ići na uštrb masovnog sporta ili obrnuto.

J. V.

Nakon sastanka Ideološke komisije CK SKH

ZA VRŠENE PRIPREME ZA PRORADU PROGRAMA

Po tome koliko je društveno-političkih snaga angažirano u posljednjih mjesec dana radi priprema za proučavanje drugog dijela materijala sa VII. kongresa SKJ, može se ovu akciju smatrati jednom od najuspješnijih na tom polju. To je ujedno i dokaz da su komiteti, odluke i materijale kongresa shvatili, kao široko područje za daljnje teoretsko i idejno obrazovanje članova SK i svih naših građana. Rezultati koji su se manifestirali u prvom dijelu prorađivanja kongresnih materijala, kao i pripreme za početak druge etape, predstavljaju teoretsku aktivnost zaista značajnih razmjera.

Kotarski i općinski komiteti, kao i osnovne organizacije SK u ovom su razdoblju razradile orijentacioni plan, koji im je predložila ideološka komisija CK SKJ i prilagodili svojim potrebama (doduše ne uvijek u onoj mjeri, u kojoj se to očekivalo), zatim su prišli organizaciji i pripremama kadrova bilo u aktivne predavača, ili konzultacione centre, koji treba da pruže pomoć osnovnim organizacijama prilikom razrade programa. Osim toga prodiskutiralo se i o najpodesnijim oblicima rada i usklađivanju plana Sveza komunista s planovima drugih organizacija i povelu računa o potrebnoj literaturi.

No taj problem još nije riješen, pošto je izdavačko poduzeće »Kultura«, koje je preuzelo na sebe ovaj zadatak, u tome zakasnilo.

U vezi s cjelokupnom ovom aktivnošću na sastanku ideološke komisije CK SKH, održanom ovih dana, izneseni su neki stavovi o kojima bi komiteti i organizacije svakako trebali povesti računa.

PREMA RAZNOLIKOSTI NIVOVA

Potrebno je prije svega da se prilikom prorađivanja progra-

ma vodi računa o različitim nivo članstva i to kako s obzirom na teoretsku i idejnu izgrađenost, tako i na područje rada. Naime, poznato je, da je dio članstva u svom višegodišnjem partijskom radu stekao određeno političko-ideološko iskustvo i da je s većim razumjevanjem pratilo događaje, kao i teoretske rasprave u posljednjih desetak godina, dok se jedan dio članstva nalazi na početku svog marksističko-teoretskog obrazovanja što je posve normalno.

Također je potrebno da neka udruženja, na primjer, prosvjetnih radnika, za koje je veoma važno, da u svom svakodnevnom radu polaze od čvrste idejne osnove, pronađu najpodesnije metode u obradivanju kongresnog materijala, što bi trebalo da osigura temeljito usvajanje svih postavki Kongresa.

NE ŠABLONA — VEĆ SADRŽAJ

Općenito je naglašeno da treba posvetiti pažnju kako aktualiziranju ovih materijala, tako i usklađivanju prema specifičnim problemima pojedinih organizacija, odnosno komunata. Ne bi trebalo da se, kao na primjer, u Zagrebu, gdje se po kolektivima vode žive diskusije o tarrifnim pravilnicima i povećanju proizvodnje, baš sada prorađivati temu »Opća kriza kapitalizma i nastajanje komunizma« nego bi bilo dobro da se prorađuje onaj dio programa SKJ koji se odnosi na povećanje proizvodnje i platni sistem.

Naime, ne bi trebalo, da se proučavanje programa svede strano na njegovu teoretsku stranu, da se pretvori u udžbenik, koji treba proučiti u okviru deset ili dvadeset tema, već ono treba da potakne određenu aktivnost, koja izvire iz problema poduzeća, sela ili ulice.

M. M.

Osnovne organizacije SSRN moraju osigurati sistematsku aktivnost u odgoju svojih članova

(Nastavak sa 1. strane)

i metodu rada, organizacije SSRN su se, negdje više, negdje manje, afirmirale kao faktor, koji organizira mase na rješavanje najsloženijih problema u svakodnevnom životu ljudi na selu i gradu.

Može se kazati, skoro nema pitanja, koja nisu pretresana u organizacijama SSRN.

Možete nam nešto reći o slabostima u radu organizacija SSRN?

— Kad je riječ o izvjesnim slabostima u radu SSRN, mislim da treba na prvom mjestu istaći, da organizacije razvijaju, tj. proširuju organizacije SSRN, nije išao paralelno sa jačanjem njenog političkog i idejnog utjecaja na sve širi krug naših građana. Dovoljno je istaći, da je preko 90% od ukupnog broja birača na prošlim izborima dalo svoje glasove za kandidata SSRN, a u Socijalistički savez učlanjeno je ispod 500%.

Da li smatrate, da svi koji su glasali za kandidata SSRN, mogu biti članovi Socijalističkog saveza?

— Bez sumnje da mogu, jer oni koji su glasali na izborima za kandidata SSRN, glasali su i za njegovu politiku i program.

Koji su uzroci sporog proširenja organizacije Socijalističkog saveza?

— U prvom redu u pomanjkanju tatarskih i općinskih odbora SSRN, jednog određenog kursa kod kotara i kod nekih kotarskih i općinskih komiteta Saveza komunista, na izgradnji Socijalističkog saveza kao samostalne organizacije, a u vezi s tim i na njenom organizacijskom proširenju i učvršćenju. Zbog toga se osjeća nemar počam od osnovnih organizacija za razna organizacijska pitanja, kao što je proširenje organizacije, zatim kampanjska aktivnost pojedinih organizacija i t. d.

Daljnji uzrok treba tražiti u jednostranosti sadržaja rada nekih organizacija, kao i u pomanjkanju ili u formalističkom shvaćanju akcionih programa, koji bi omogućili kontinuiranu aktivnost organizacija i na čemu bi se moglo okupiti širi krug građana, nego kada organizacije stihijski djeluju, odnosno kada čekaju na zadatke od općinskog ili kotarskog odbora SSRN ili od organizacije Saveza komunista.

Mislim da organizacija SSRN za svoju aktivnost, kako na rješavanju raznih komunalnih problema, tako i u drugim društveno-političkim pitanjima, n' su dovoljno koristile svoje organizacijsko jačanje u prvom redu za povećanje broja članova.

Na predstojećim konferencijama, organizacije će se naći pred obiljem pitanja, o kojima treba da raspravljaju i donesu određene zaključke. Koja, međutim, pitanja i probleme organizacije treba prvenstveno da konferencije zahvate?

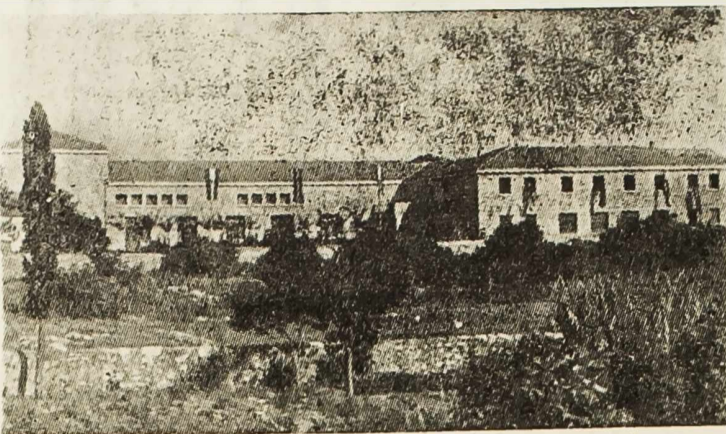
— Mislim, da bi pored već postojeće aktivnosti glavnu pažnju trebalo posvetiti onim pitanjima, koja su od prvenstvenog značaja, obzirom na osnovne zadatke Socijalističkog saveza. A to su u prvom redu političko-odgojno pitanja, čije rješavanje traži jednu kontinuiranu i sistematsku aktivnost. Osnovu za političko-odgojni rad dao je VII. Kongres Saveza komunista. Zadatak je organizacija da zajedno sa drugim političkim i društvenim organizacijama, Savezom komunista, omladinom i Sindikatom razvijaju najširu aktivnost na upoznavanju građana sa odlukama VII. kongresa i programom Saveza komunista.

Razrada programa Saveza komunista i borba za njegovu ostvarenje daje nove mogućnosti za još širu mobilizaciju naših građana, na svim područjima političkog i društvenog života. Sve veća uloga organizacije SSRN u svakodnevnoj borbi naših naroda za izgradnju socijalizma, traži daljnje organizacijsko i idejno jačanje organizacije SSRN, naročito na selu. Osim toga seoske organizacije moraju se odlučnije orijentirati na socijalistički preobražaj sela u cjelini i to za duli i period.

Za gradske organizacije od posebnog je značaja, da se još više angažiraju na razvijanju raznih oblika udruživanja građana za bolje rješavanje svakodnevnih životnih problema, bilo da se radi o odgojnim problemima ili stambenim, prehrani i t. d. Drugim riječima u predstojećem periodu moramo mnogo više učiniti na razvijanju stambenih zajednica.

Kako teku pripreme za održavanje konferencija u osnovnim organizacijama?

— Prema informacijama, kojima raspolaže Organizacijski sekretariat Glavnog odbora SSRN, može se kazati, da su svi kotarski odbori do sada poduzeli niz konkretnih mjera, koje treba da osiguraju uspješan rad konferencija. Većina kotarskih odbora SSRN održali su posebne plenume na kojima su razradili plan održavanja konferencija i gdje su istaknuli osnovni problemi bojednih kotara. Slične mjere poduzeli su i općinski odbori. SSRN. Istovremeno Organizacijski sekretariat Glavnog odbora SSRN uputio je posebno pismo kotarskim odborima u vezi sa održavanjem godišnjih konferencija kojim je ukazano na neke od ovih problema.

Zadrugni dom u Vodicama

Sjednica NO općine Šibenik KONTROLA CIJENA

Na odvojenim sjednicama Općinskoj vijeća i Vijeća proizvođača NO-a šibenske općine, koja je održana 28. listopada u dvorani Društvenog doma, doneseno je više odluka i rješenja privrednog značaja. Izglasanom odlukom Upravi komunalnih službi predaje se na upravljanje stadion »Rade Končar«, koji se dosad na osnovu već zastarjelog ugovora sa vlasnicima nalazio u zakupu NK »Šibenik«. U odluci je navedeno da je Uprava komunalnih službi dužna voditi brigu o njegovom održavanju i daljnjoj izgradnji, te je za pokrivenje troškova ovlaštena da naplaćuje prihoda ostvarenih od prodaje ulaznica sa javnih priredbi. Radi uredjenja pitanja osnovnih komunalnih službi u Zatonu, Zlarinu, Krapnju, Šepurinama i Prvić Luci, opravdana je odluka po kojoj će biti regulirano pitanje održavanja javne čistoće, zaštite javnog zelenila, tržnice, upotrebe javnih seoskih površina i zaštite noćnog mira. Nadalje je izglasana odluka, kojom će se, prema jednoj ranijoj odluci o obaveznom uredjenju pristupnih puteva, okolnih površina i priključaka na komunalne uređaje, pored 12% ubirati doprinos od strane investitora u iznosu od 20% u slučaju osiguranja slobodnog gradilišta. Zbog stabilizacije stanja na tržištu donesena je odluka o evidenciji i kontroli cijena na malo i zanat-

skih usluga, koje su od značaja za snabdijevanje građana. U okviru te odluke zabranjuje se svako povišenje cijena za koje ne postoje opravdani razlozi. Na sjednicama su odobrena rješenja o proširenju djelatnosti Električnog poduzeća kao i trgovačkih poduzeća »Kornat« i »Sloga«, te rješenje o izmjeni djelatnosti trgovačkog poduzeća »Prehrana« koje će odsad poslovat isključivo na trgovinu na malo. Radi osiguranja mehanizirane opreme domesena su rješenja o davanju garancije trgovačkom poduzeću »Mesopromet«, Izgradnji, »Reviji«, Autotransportnom poduzeću za podizanje zajma u ukupnoj vrijednosti od 38 milijuna dinara.

Na zajedničkoj sjednici saslušan je izvještaj načelnika Sekretarijata za narodno zdravlje i socijalno staranje Nikice Zenića o reorganizaciji zdravstvene zaštite, a zatim je izglasano nekoliko rješenja, a među ostalim rješenje o imenovanju upravitelja osnovnih škola u Ziru, Danilu Gornjem, Konjevratima, Zlarinu i Zatonu, rješenje o imenovanju upravnog odbora Dječjeg vrtića, o osnivanju posebnog Arbitražnog vijeća, rješenje o razrješnju dužnosti ravnatelja Opće bolnice u Šibeniku i imenovanju vršioca dužnosti ravnatelja i t. d. (J.)

Odgovornost zadruga za stabilizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda

Na savjetovanju poslovnih upravitelja poljoprivrednih zadruga koji je nedavno održan u Šibeniku, raspravljalo se o mjerama koje se poduzimaju i koje treba da se primijene kod nas radi stabilizacije tržišta i sprečavanja povišenja cijena poljoprivrednih proizvoda. Savjetovanju su prisustvovali drugovi Ivo Družić, sekretar Kotarskog komiteta SK, Miro Kuhač, potpredsjednik NO kotara ing. Zvone Jurišić, predsjednik Zadrugnog saveza i ostali drugovi koji su zainteresirani za ova pitanja. Naglašeno je, da su upravo poljoprivredne zadruge one organizacije koje su, s obzirom na položaj u odnosu na otkup, u stanju da bitno utječu na stabilizaciju tržišta i sprečavanje povišenja cijena.

U svom izlaganju ing. Zvone Jurišić je dao ocjenu stanja kod zadruga i podvukao je slabosti u pitanju organizacije otkupa svih poljoprivrednih proizvoda. Još i danas je situacija takve da zadruge uglavnom otkupljuju samo nekoliko konjunkturnih proizvoda. Zapravo, otkup nije kompleksno zahvaćen. U nekim mjestima postoje tržni viškovi na primjer voća, povrća, peradi i stočnih proizvoda, ali se zadruge teško odlučuju da otkupljuju te proizvode. Tu bez sumnje ima i objektivnih teškoća, međutim, danas je stanje takovo da zadruge moraju zahvatiti otkup svih proizvoda.

Nije potrebno posebno naglašavati od kolike je važnosti snabdijevanje stanovništva stočnim proizvodima. Otkup stoke uglavnom se nalazi u rukama zadruga. No ipak organizacija otkupa stoke, kako je danas postavljena, ne može zadovoljiti. Zadruge se ne angažiraju mnogo na tom pitanju, već se pojavljuju samo onda kad treba da se naplati marža. Ti su postupci sada uočeni pa je potrebno da se na uklanjanju slabosti angažiraju svi društveni faktori.

Na savjetovanju su i poslovni upravitelji zadruga iznosili stanje na terenu. Predstavnik zadruge iz Murtera je, između ostalog, naglasio, je da problem cijena r'bi od velikog značaja, te da se dogovori ne poštuju. Naveo je primjer

zadruge u Jezerima, koja ih prisiljava na povišenje cijene. Naime, ribari odnose ribu u Jezera gdje je skuplje plaćaju. Naravno, da se pod takvim uvjetima ne može da otkupi riba za tržištu gdje bi se prodavala po pristupačnijim cijenama. Navedeni primjer zaslužuje pažnju i netko bi zaista trebao da dade odgovor na ovo otvoreno pitanje.

Predstavnik zadruga u Skradinu, Zatonu, Vodicama i drugim mjestima najviše interesira otkup vina uz normalne cijene kao i njegov plasman. Oni su mišljenja, da u sadašnje cijene otkup ne će biti zadovoljavajući i da se cijene vina sa ovog područja ne bi smjele svrstavati u najniže razrede. Međutim, ljudi u zadrugama, ipak bi trebali pojavu na tržištu vina promatrati kompleksnije. Naime, moral bi pojave promatrati s opće jugoslavenskog stanovišta i kako strano tržište i proizvodnja utječu na visinu cijena vina.

Na savjetovanje je, između ostalih, govorio i drug Ivo Družić. On je napomenuo, da se nek' naši lokalni rukovodioci u zadrugama i organima vlasti previše bave politikom svog užeg područja umjesto da uzimlju kao osnov jugoslavensku ekonomsku politiku i u njoj nađu sebe i svoje zadatke. Govoreći o slabostima koje se pojavljuju u organizaciji otkupa, Družić je napomenuo da one proizlaze često puta iz neshvaćanja pojedinih mjera koje se poduzimaju na ovom stepenu socijalističke izgradnje. I sistem kooperacije još nije našao mjesto u našim zadrugama i to uglavnom zbog subjektivnih razloga.

Ovo savjetovanje poslovnih upravitelja pokazalo se korisnim u pogledu izmjene mišljenja i poduzimanja konkretnih akcija radi stabilizacije tržišta. Međutim, ostaje i dalje ona stara slabost, da se nakon ovakvih dogovora često ne uradi onoliko koliko bi se prema izlaganjima na sastancima moglo očekivati. Bilo bi potrebno da se korisni prijedlozi i zamisli, kojih je bilo na ovom savjetovanju, što prije realiziraju. A. Deković

Upoređujemo cijene prehrambenih proizvoda 14 gradova u Hrvatskoj

KOLIKO GDJE VRIJEDI DINAR?

Patrošaći dijele gradove na »skupe« i »jeftine«, pri čemu im kao osnovni kriterij služe cijene poljoprivrednih proizvoda, budući da su one kod industrijske robe mnogo ujednačenije. U koju će kategoriju biti svrstan koji grad, zavisi od »stručne« ocjene svakog pojedinog potrošača, koji najčešće raspoležu veoma klimavim znanjem o prilikama koje vladaju na tržištu u drugim gradovima, i zato i nije čudo da su te ocjene najčešće — netočne. Ni mi ovdje nemamo pretenzija da dademo definitivni odgovor, da li je naš grid skup ili jeftin, već ćemo samo usporediti cijene koje u istom periodu vladaju na tržnicama ili prodavaonicama prehrambenih artikala u 14 gradova Hrvatske. Promatramo, dakle, cijene na malo u: Zagrebu, Vinkovcima, Našicama, Sl. Brodu i Koprivnici, 51. Zagrebu, Iovaru, Koprivnici, Varaždinu, Sisku, Ogulinu, Šibeniku, Zadru, i Dubrovniku. Vrijeme: od 13. do 18. listopada ove godine. Podaci: Zavod za statistiku NR Hrvatske. Pogledajmo koliko gdje vrijedi dinar.

NAJPRIJE: KRUH I BRAŠNO

Kad se radi o cijenama kruhu i brašnu, tada potrošači slavonkih gradova mogu biti najzadovoljniji. Ipak, kilogram kruha tipa 1.100 najjeftiniji je u Vinkovcima i Virovitici (48 dinara), a za svega jedan dinar je skuplji u Našicama i Kutini, dok mu cijena u Sisku iznosi 50 dinara. U ostalim su mu gradovima cijene još više — u Sl. Brodu i Koprivnici 51, Zagrebu, Bjelovaru, Varaždinu i Šibeniku 52, dok je najskuplji u Ogulinu i Dubrovniku (54).

Što se tiče brašna tipa 1.100 ono je najjeftinije u Našicama, Bjelovaru (50) i Koprivnici (51), a najskuplje u Zadru (60). U grupi »jeftinijih« mogli bi još ubrojiti Sisak (52), Sl. Brod, Viroviticu i Kutinu (53), a u »skuplje« Dubrovnik, Varaždin i Zagreb (58), te Šibenik (57) i Ogulin (56).

Slično je i s brašnom tipa 400. Tu su najjeftiniji Vinkovci s cijenom od 64 dinara, dok su najskup-

Prodaja mlijeka u Šibeniku

li Zadar i Virovitica, gdje stoji 75 dinara po kilogramu.

NAJVEĆA RAZLIKA KOD MESA

Poznato je, da je meso unatrag nekog vremena postalo najosjetljiviji artikal za kućne proračune potrošača. A upravo se tu pojavljuju najveće razlike u cijeni među gradovima, koji ponekad dostižu i preko 150 dinara po kilogramu.

S cijenama govedeg mesa mogu najzadovoljniji biti potrošači u Kutini i Krapini, koji ga plaćaju po 250 dinara, dok mu je cijena u Šibeniku i Zadru 260 dinara. Međutim, najčešće je cijena 280 dinara, koliko plaćaju domaćice u Zagrebu, Našicama, Vinkovcima, Koprivnici, Sisku i Ogulinu. Cijena mu je u Bjelovaru i Varaždinu za 20 dinara veća, dok u Dubrov-

jene i u Bjelovaru (352), Ogulinu i Vinkovcima (350), dok su ostali gradovi nešto skuplji. Tu spadaju Našice, Virovitica i Zadar (360), Dubrovnik (370), a najskuplji su Varaždin i Koprivnica, gdje cijene domaćoj masti dosižu 380 dinara.

KAKO JE KOD POVRĆA

Kod povrća i voća postoji pravo šarenilo cijena na području naše republike. Razlike u cijenama penju se često i za preko 100 posto. Uostalom, pogledajmo malo detaljnije taj kaleidoskop cijena.

Uzmimo pod lupu krumpir, kao najvažniju vrst povrća. Po njegovim maloprodajnim cijenama možemo gradove lako podijeliti u tri skupine. »Jeftine« bi formirali: Virovitica, Bjelovar (10), Kutina (11), Koprivnica (12). U »srednju« bi skupinu svrstali: Daruvar s 13 dinara, Varaždin, Krapina po 14, Zagreb, Našice i Sisak po 15, dok bi u izrazito skupe gradove — što se tiče krumpira — spadali Vinkovci i Šibenik (18), Dubrovnik, Ogulin (20) i Zadar (22).

Uporedimo i cijene najtipičnijeg predstavnika voća — jabuka. Tu su cijene u nekim gradovima i do 3 puta veće nego li u drugima! Tako se cijene jabukama u Varaždinu kreću između 15 i 18 dinara, dok u Ogulinu stoje — nkon pojeftinjenja — 50 dinara. U drugim se gradovima cijene kreću ovako: Kutina i Krapina 20 dinara, Virovitica 25, Vinkovci, Bjelovar, Koprivnica i Sisak 30, Dubrovnik 36, Šibenik 38, Zagreb, Našice, Gospić 40, te Zadar 45 dinara.

Eto to su cijene u pojedinim gradovima. Potrošačima prepuštamo da iz toga izvlače zaključke. A zaključke bi iz toga trebali izvući i oni koji su odgovorni za snabdijevanje naših radnih ljudi. K. Dž.

Iz starog Šibenika

Vanjsko-politički komentar

Protiv pesimizma

Pesimizam u pogledu mogućnosti i perspektiva izgradivanja boljih odnosa između zemalja Istoka i Zapada, koji karakterizira sadašnju međunarodnu atmosferu, veoma je štetan, utoliko više što ga propovijedaju i neki odgovorni državni ili politički ličnosti ovih zemalja. Pesimizam se konkretno ispoljava u mišljenjima da međunarodni pregovori u ovakvoj atmosferi znače »gubljenje vremena«, da je sporazum među velikim silama nemoguć i u sadašnjoj fazi odnosa, i da je zato najbolje čekati dok druga strana ne pruži očigledne dokaze popustanosti.

Meduim, takva shvaćanja dokazuju ne samo odsustvo elastičnosti i realizma, već su direktno štetna po stvar mira, pogotovo kada se ima u vidu sve jača koncentracija naoružanja i stalno usavršavanje nuklearnog oružja. U takvim uvjetima stajati pesimizam znači isto što i tvrditi da državni Istoka i Zapada nemaju više šta da kazu jedni drugima, znači čekati skrštenih ruku i propadati u neizvjesnost »hladnog rata«. Pesimizam je — s jedne strane — nevjerovanje u međunarodnu suradnju, dok može — s druge strane — biti i izraz svjesnog izbjegavanja međunarodne suradnje i sporazumnog rješavanja svjetskih problema.

Nesredeni odnosi između Istoka i Zapada karakteristični su za današnju međunarodnu političku situaciju. Došlo je do takvih pojava koje svjedoče o naglom zaostrianju, i stiče se utisak da je za kratko vrijeme razrušeno sve ono što je ranije sa strpljivošću izgrađivano. Kao da su izvori konstruktivnih i miroljubivih inicijativa odjednom presušili, a istovremeno nabujali izvori u zajednim optuživanjima i sumnjičenjima. Umjesto upornog nastojanja da se gledišta postepeno približe, aktivnost vlada najodgovornijih zemalja za očuvanje mira svela se u velikoj mjeri na propagandističke duete. To se naročito ispoljilo u toku debata u Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija. Velike sile svojim nekonstruktivnim metodama ne samo da nisu ništa pridonijele rješavanju pojedinih gorućih problema, već su i otežale sporazumljivanje tamo gdje su postojali neki izgledi za to.

S druge strane, u Ženevi se održavaju dvije međunarodne konferencije. Jedna će raspravljati o mogućnostima za obustavu eksperimenata nuklearnim oružjem, dok će druga razmatrati mjere za osiguranje od iznenadnog napada. Na ovim konferencijama učestvuju »zatvoreni krug« velikih sila i još neke zemlje koje pripadaju blokovima, dok je ostalih zemalja — koje su zainteresirane da ovi sastanci što uspješnije obavje posao onemogućeno da neposredno utiču na tok diskusija i na konačne zaključke. Međutim, već sama činjenica da se ove konferencije održavaju, predstavlja pozitivni element koji bi mogao doprinijeti boljim odnosima među veli-

kim silama. Zato će cjelokupna svjetska javnost s najvećom pažnjom i interesovanjem pratiti ženevske sastanke.

Zadaci ovih međunarodnih konferencija bili bi mnogo jasniji, a njihovo realiziranje uspješnije, da su SAD i Velika Britanija obustavile eksperimente nuklearnim oružjem, kao što je to ranije učinio Sovjetski Savez. Tada bi plan kontroli izvršenja sporazuma o obustavi eksperimentalnih eksplozija mogao biti razmatran na sasvim konkretn način, i pozitivni rezultati konferencije očekivali bi se s daleko većom sigurnošću. Istina, naknadno su vlade SAD i Britanije izrazile spremnost da i one pod izvjesnim uslovima privremeno obustave svoje eksperimente ali je ta »uslovljena« spremnost — kolikogod zaslužuje pažnju — došla ipak kasno, i Sovjetski Savez je odustao od svoje odluke i počeo sa novom serijom eksplozija. U sadašnjoj situaciji bilo bi pozitivno već i to kad bi učesnici na ženevskoj konferenciji smatrali ove sastanke kao priliku da se ubrza zaključenje sporazuma o obustavi eksperimenata nuklearnim oružjem. Drugim riječima, bilo bi nerealno tražiti »sve ili ništa« s obzirom na veliko nepovjerenje među zemljama dva bloka.

Mnogi danas s pravom smatraju da bi vanblokovske zemlje mogle znatno pomoći velikim silama u savladivanju prepreka pri rješavanju međunarodnih problema. Njihove konstruktivne inicijative nesumnjivo utiču na to da se zaustavi sadašnji negativni kurs i stvori povoljnija atmosfera. Zaloga uspjeha takvih inicijativa je ugled koji u svjetskoj javnosti uživaju te zemlje zbog njihove miroljubivosti, privrženosti politici nezavisnosti, nemišljenja u unutrašnje poslove drugih i pozitivne suradnje među svim zemljama. U tom svijetlu treba posmatrati istupanja jugoslavenskih, indijskih i drugih predstavnika nezavisnih, pa i nekih drugih zemalja, u Ujedinjenim nacijama, naročito u debati o razoružanju koja se vodi u Političkom komitetu. Zajedničke rezolucije koje su podnijele jugoslavenska i indijska delegacija predstavljaju snažan doprinos za jedan realan kompromis i formuliranje zajedničke platforme u daljim naporima za razoružanje, a u prvom redu za obustavljanje nuklearnih eksperimenata. Vratiti rješavanje ovih životnih problema u okviru svjetske organizacije koja obuhvaća 81 državu, ne negirajući pri tome i značaj užih međunarodnih sastanaka, u osnovnoj je liniji intencija jugoslavensko-indijskih prijedloga.

Od toga, hoće li Ujedinjene nacije i ovog puta odigrati pozitivnu i odlučujuću ulogu u mobiliziranju glasova svih država — velikih i malih — u rješavanju najvažnijeg problema — razoružanja, zavisi u velikoj mjeri i trajan mir u svijetu.

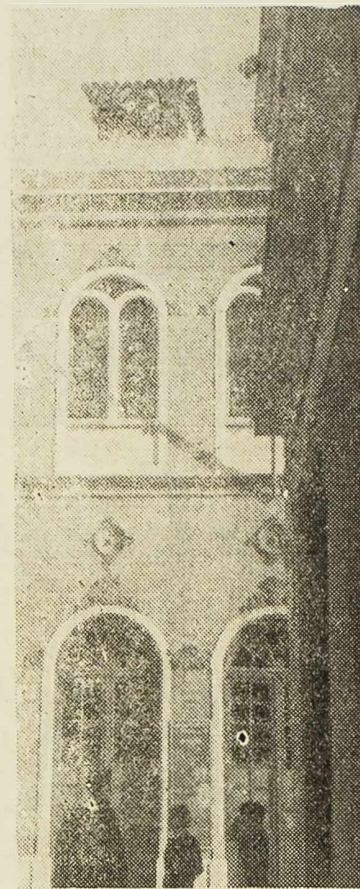
Ljuban Jakše

Narodno kazalište

Rekordan broj predstava „Đaci lutalice“ u Kazalištu lutaka

19 predstava u prvom mjesecu letine Bursaća. Ansambl sada pri-sezone 1958/59. besumnje predstavljaju rekordan broj predstava, koje je kolektiv Narodnog kazališta prikazao u toku jednog mjeseca i lijep start u novu sezonu. Kad se uzme u obzir da je ukupan broj predstava u prethodnim sezonama bio prosječno oko stotinu, onda se može smatrati da postoje realni izgledi da ova sezona, barem kvantitativno, bude dosad najuspješnija. Zasluga za ovo može se pripisati u prvom redu zalaganju kolektiva i smišljenom planu rada, kojim se postiglo otvaranje sezone ranije nego ikad dosad, tj. 2. listopada. 19 predstava, izvedenih od kraja listopada, gledalo je oko 5500 gledalaca. U istom razdoblju prošle sezone izvedeno je svega 6 predstava pred 1831 gledaocem. Financijski efekat je također dvostruk veći od efekta u istom mjesecu prošle sezone. Izgleda kao da interes naših građana za kazalište postepeno ipak raste, za što bi bilo normalno smatrati zaslužnim i, kako izbor repertoara, tako i kvalitet izvedbi.

Tri premijere izvedene su u prvom mjesecu nove sezone i to savremena domaća drama Žike Gavrilovića »Zlatni pijesak«, zatim drama američkog pisca Edmunda Morisa »Drveni tanjur« i moderna francuska komedija »Virginija« od Michela Andrea. Prva dva komada režirao je beogradski redatelj Aleksandar Ognjanović, a s trećom se šibenskoj publici predstavio novogažirani redatelj Gradimir Mirković. Od komada prikazanih u prošloj sezoni obnovljeni su »Kula babilonska« i »Doživljaji Niko-

U nedjelju, 2. XI. o. g. Kazalište lutaka u Šibeniku započelo je svoju ovogodišnju sezonu, prikazavši svojoj maloj publici dječji igrokaz »Đaci lutalice« subotičkog pisca Iva Popića.

Treba odmah naglasiti, da djelo nema osobitih umjetničkih kvaliteta, dapače, suviše je šturo i siromašno s obzirom na sadržaj. Osim toga, prilično nametljiva i isforsirana didaktika, kojom je čitavo djelo prožeto, ničim nije mogla biti ublažena, premda je redatelj Ilija Ivezčić toliko insistirao na tome. Sam motiv igrokaza nije ni malo zanimljiv, ni malo izvoran, tako da se osjeća prisutnost Čika Jovinog poznatog motiva, kojega je ovaj veliki srpski pjesnik bio veoma lijepo i duhovito obradio u svojoj popularnoj pjesmi o starom patku i malim pačićima, koji su isto ovako došli u školu da uče. Tako u ovom Popićevom dječjem igrokazu učitelj Patak nema one zmajevske draži i topline. No, ni ostali akteri-životinje nisu uvjerljivo ocrnani. Pisac je zacijelo pretjerao kod lišće, davši joj onako suviše poštenu ulogu moralno-didaktičkog savjetnika, tim više, ako se ima na umu, da lišća predstavlja lukavštinu i podlost u prirodi i literaturi. Uopće uzevši, ovdje su životinje lišene svojih najosnovnijih karakteristika i osobina, koje bi ih ustvari trebale biološki i psihološki približiti svojoj vrsti. Izostavljena je toliko nužna onomatopeja, koja bi mališanima plastičnije dočarala male unake, koji su to ovoga puta bili zahvaljujući isključivo lutkama, koje su na njih podsjećale. Zapažena je jedino donekle uvjerljiva onomatopeja kod pijetla i psuća-čuvara.

Ali, ipak, sudeći po živom reagiranju mališana, reći bismo, da im se predstava dopala. Bez sumnje, najviše im se sviđo mačak Gašo, koga je sa mnogo talenta tumaćila Branka Đunkić. Sviđo im se i Medvjed Mirka Derića, kao i stari učitelj Patak, koga je igrao

Marijan Blače. Osim ove trojice »starih«, nastupilo je još nekoliko lutkara početnika, čije se početništvo osjećalo u nedovoljno još savladanoj tehnici igre sa lutkom, ali za koje bismo ipak mogli reći, da su uglavnom zadovoljni. naročito Jakob Vidović (Meco-Kleco) i Milenka Burazer (Majmun-Fča). U ostalim ulogama su još nastupili Ante Vukušić (Čika Jašo), Ante Vrsaljko (Jež) i Nedjeljka Adžaba (Lisica).

Inscenacija Branka Friganovića je nešto sasvim novo u ovom malom kazalištu. Stilizirana je jednostavno, ukusno i sa mnogo smisla za svijet dječje mašte. Sve je, zapravo, napravljeno od kocki koje su različito obojene, i škola u zoološkom vrtu i šuma, koju posebno naglašavaju stabla možda previše apstraktno data, ali zato — izvorno, neposredno, dječji. Još na kraju recimo, da su inscenacije ovog mladog samoniklog scenografa u ovom Kazalištu lutaka, pa kada su najrealističnije i ovako moderno stilizirane, uvijek ukusne i funkcionalne.

R. Dobra

Branko Friganović

JEDINSTVO ARAPSKOG SVIJETA

Buđenje iz sna

Snažna afirmacija jedinstva arapskog svijeta svakako je posljednjih godina rezultat borbe arapskog čovjeka za slobodu i nezavisnost. Milijuni ljudi samo u posljednjim desetljećima, pali su za slobodu i nezavisnost. Oni su ubijani masovno, mučeni gladu, desetkovani, kao sada u Alžiru tako i ranije u Egiptu, Libiji i drugdje. Ali misao o slobodi i arapskom jedinstvu nitko od zavojevača nije uspio uništiti. Te misli jačaju. Svjedoci smo danas uspona Arapa baš u borbi za te misli. Činjenice koje su se dogodile posljednjih dana, mjeseci i godina, svjedoče samo o jačanju tih ideja, uz koje i Arapi vežu još ideju svjetskog mira, da se taj namučeni čovjek Azije i Afrike može posvetiti borbi za svoj napredak i bolji život.

Za sada se ta borba vodi još samo u pojedinim arapskim zemljama za goli život. Ali se pokazalo, na primjer u Alžiru, da ta borba znađe biti i dugotrajna i vrlo žilava i uspješna. Tamo se pokazalo da je borba za slobodu poprimila suvremene forme partizanskog ratovanja, stvaranje slobodnih područja, stvaranje vlasti i Armije. Osim tog vida oružane borbe, čitav niz arapskih zemalja postigle su, tkodur vrlo teskom političkom borbom djelomičnu nezavisnost i otcjepljenje od kolonijalističkih metropola. U posljednjih nekoliko godina su Libija, Tunis, Maroko i Sudan postale nezavisne zemlje. Dok su ove zemlje Arapa tek u početnom stadiju izgradivanja svoje nezavisnosti, druge su kao Egipt, Sirija i Irak revolucijama promijenile državno uređenje (u Egiptu i Iraku) zbacivši monarhije, koje su predstavljale izdanke trulih režima usko povezanih sa imperijalistima. Stvaranje Ujedinjene Arapske Republike svakako je značajno ostvarenje ideje o arapskom jedinstvu, koju svaki Arap nosi u svom srcu.

Nitko ne može predvidati kako će se dalje stvari razvijati u jačanju jedinstva Arapa, ali po dinamici zbivanja u posljednje vrijeme, svakako se mogu očekivati dalji događaji na tom terenu.

Pred arapskim zemljama i Arapima, stoji, međutim, uporedno s političkim ciljevima, značajni zadaci u ekonomiji, istina tako raznovrsnoj, ali s velikim mogućnostima, a naročito u podizanju životnog standarda. Arapske zemlje očekuju pomoć razvijenih zemalja, a i same, kao što je slučaj u Egiptu, poduzimaju mjere da ekonomski ojačaju. Preuzimanje Sueskog kanala koji donosi velike prihode, zatim melioracije, podizanje industrije, gradnja velike brane na Nilu izgradnja luke u Siriji i Egiptu, melioracije u Siriji i drugi razni poduhvati većeg stila, svjedoče da ideju o arapskom jedinstvu prate i odgovarajuća djela korisna za taj napačeni svijet.

Svakako će ogroman doprinos za taj svijet biti samostaljna eksploatacija bogatih izvora nafte. Ka-

da jednom u budućnosti ova sva bogatstva, koja danas još iskorišćuju stranci, predu u ruke Arapa, oni će se moći svrstati u redove bogatih nacija, koje mogu mnogo bržim koracima kretati ka boljem životu.

Pored svemoćne M. P. C. (Irak Petrol Company) koja je bila država u državi i kroz koju su Englezi vršili sav utjecaj u Iraku, Amerikanci nastoje da vještije od Engleza, održe svoj utjecaj na najbogatijim naftonosnim poljima Saudijske Arabije. Oni su tamo stvorili u pustinji, moderan grad Al Dahr, gdje svaka stambena zgrada ima uređaje za hlađenje u tim vrelim predjelima blizu Ekvatora. Međutim, u modernim zgradama ne stanuju petrolejski radnici. Oni stanuju u uobim naseljima van grada pod šatorima. Standard tih radnika ostaje bijedan, ali je činjenica da se tu u srcu pustinje u državnom sistemu vrlo niskog nivoa, gdje plemenske poglavice igraju vidnu ulogu, stvara proletarijat, i na tim poljima među toranjima za bušenje, niče mlada radnička klasa.

Nafta je nesumnjivo najvažniji artikl u privredi arapskih zemalja. Zbog jeftine radne snage proizvodnja jedne bačve petroleja stoji tamo samo deset dolarskih centi, dok u Sjevernoj Americi proizvodnja jedne bačve stoji 78 centi, a u Južnoj Americi 43 dolarska centa. To su ujedno i razlike u životnom standardu radnika.

Cijene nafte skaču, a Amerikanci drži neiscrpiva vreća nafte u arapskom svijetu i to polja na kojima se plaćaju male svote za koncesije i gdje je do besicijenja jeftina radna snaga.

Polovica svjetskih rezervi nafte pod zemljom nalazi se u arapskom svijetu. Ta su bogatstva vrlo velika. Jedan izvor u SAD daje dnevno 11 bačava, izvor u Venezueli daje 220 bačava, a u Arabiji može dati 4000 bačava...

Pored ovih bogatstva treba dati i još potpuno neispitana, ali svakako vrlo velika bogatstva Sahare, kojom dominiraju Arapi Sjeverne Afrike i gdje Francuzi, iza kojih stoje američki petrolejski magnati, vode borbu na život i smrt, da održe vlast nad tim područjem. No, treba uzeti u obzir da u Tunisu, Maroku i Alžiru živi 25 milijuna Arapa i da nije lako jednoj stranoj sili živjeti i boriti se na tlu s toliko mnogo protivnika.

Nesumnjivo je, po mnogim znacima, da nastaje buđenje arapskog svijeta i da je već minuo onaj letargični san u naslijeđenim krajevima ili razjedinjenim državicama jedinstvenog arapskog geografskog područja. Svakako ostvarenje jedinstva Arapskih zemalja ovisi najviše od samih Arapa i njihove borbe za slobodu i nezavisnost, koja se tako jako razvija i svjedoči o znatnim snagama u arapskom svijetu.

Mahmud Konjhdžić

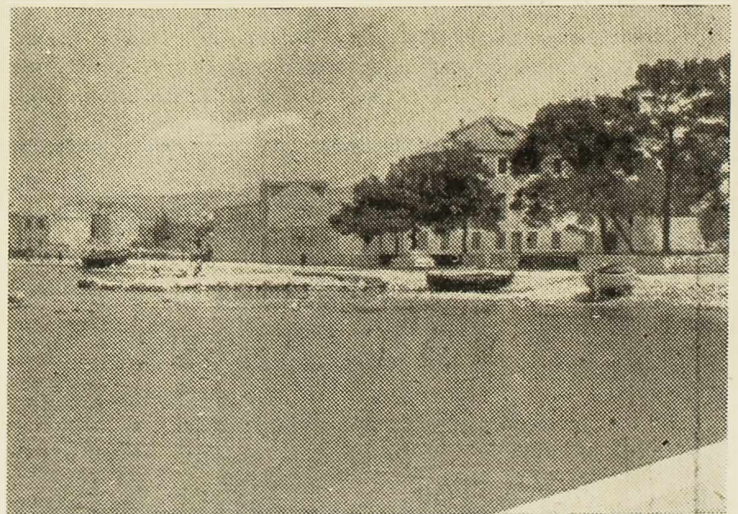
POZNAJETE LI SVOJ KRAJ?

Svi su odgovori bili točni

Za razliku od pretprošlih kola našeg nagradnog natječaja, ovoga puta, iako je prispjelo više kupona, svi su natjecatelji točno odgovorili. Dakle, odgovor je glasio: Veterinarska stanica Šibenik, Vučenje ždrijeba izvršila je 8-godišnja Milka Jušić, učenice II razreda I. osmogodišnje škole »Simo Matavulj«.

Nagradu od 1000 dinara dobila je MIRJANA ŠARAC, Šibenik — Bratstva i jedinstva 10.

Na redu je 5. kupon koji objavljujemo u današnjem broju lista. Rok za dostavu kupona je utorak 11. studenoga 1958. na adresu: »Šibenski list« — Jelke Bučić 5, Šibenik.

Koje je ovo mjesto?

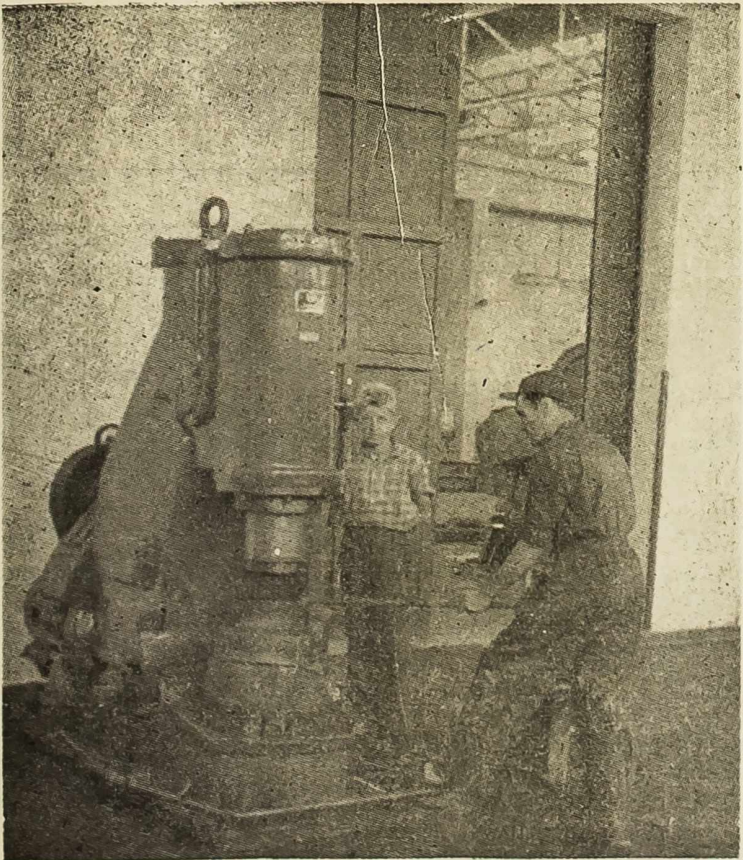
NAGRADNI KUPON 5

Odgovor

Ime

Adresa

»Šibenski list«

Novosti iz naših općina

DRNIŠ

Osnovano Transportno remonto poduzeće

Na sjednici Savjeta za privredu drniške općine, kojoj su prisustvo-

RADNE AKCIJE MJEŠTANA PAKOVOG SELA

Pakovo selo, koje je udaljeno 10 km od općinskog centra Drniša, sa 793 stanovnika do danas nije imalo pitku vodu, a niti priključak na Zagorski vodovod.

Mještani ovog sela služili su se vodom iz 4 javne cisterne, iz 111 m³ zapremine vode i 3 lokve sa 40 m² površine, a najpoznatija im je bila »lokva« ispred škole. Za vrijeme sušnih dana, koji mještani dobro pamte, kada presuše javni bunari, a zvane »lokve« ispunje se nehigijenskom vodom — polazili su na udaljena mjesta do Žitnica i Torka.

Želja mještana Pakova sela je da kroz svoje selo sprovedu vodovodnu cijev — i da se tako spoje sa Zagorskim vodovodom.

Za dvije nedjelje radovi su bili završeni. Na radilište je izašlo čitavo selo, muško i žensko, staro i mlado, da daju svoj udio na kopanju kanala u dužini od 4 km.

Posuđen je i traktor od Vinarije Drniš, s kojim su kroz polje napravili trasu, a kad bi naišli na kamen radne ruke raspoloženi mještana lomili su dinamitom, kojeg su dobili od NOO.

Kanal je bio osposobljen za postavljanje cijevi, koje su seljaci sami prenijeli od željezničke stanice Žitnica — pomoću svojih zaprežnih kola i jednog kamiona.

Tako je za nepune dvije sedmice završena akcija mještana Pakovog sela, te sada očekuje stručnu pomoć za postavljanje cijevi, a istu će dobiti od Gradskog vodovoda — Šibenik.

Ova akcija zaslužuje svaku pohvalu. (M)

SKRADIN

POKRENUT RAD OMLADINE U VAČANIMA

Ovih dana održana je godišnja konferencija Narodne omladine sela Vačani, na kojoj su iznesene slabosti dosadašnjeg rada. Prošlo je već nekoliko godina, a da omladinska organizacija, bolje reći rukovodstvo, nije održala ni jedan sastanak. Ni jedan predstavnik nije odlazio na sastanke općinskog komiteta NO, iako su često puta pozivani.

Omladina je sa zadovoljstvom izabrala novo rukovodstvo i čvrsto obećala da će od sada biti među najboljim omladinskim organizacijama na općini. Već se vrše pripreme za organiziranje priredbi i svečanosti za Dan Republike. Ugovoreni su mnogi sportski susreti sa susjednim selima u nogometu, odbojki i šahu. Organizirat će se prosvjetne priredbe, predavanja, radne akcije i drugo.

Osnovna organizacija SK i prosvjetni radnici obećali su omladini punu pomoć. (AB)

vali rukovodioci i tehničko rukovodstvo poduzeća Boksitnih rudnika, Ugljenokopa Siverić, građevnog poduzeća »Udarnik«, poljoprivredne zadruge »Gradina« i ostalih, raspravljalo se o osnivanju novog poduzeća u Drnišu.

Bilo je riječi i o cijenama u sluga novog poduzeća, zatim o kadrovske politici, o sredstvima, koje ovo poduzeće prima i t. d.

Formirana je komisija radi vršenja priprema i elaborata oko osnivanja transportnog remontnog poduzeća.

Transportno-remontno poduzeće raspolaže sa dovoljnim prostorijama za radionice, te vozni park.

Stoga će se do njegovog formiranja sprovesti detaljna analiza poslovanja i organizacije rada, da bi se ono moglo postaviti na solidne temelje. (M)

STANKOVCI

MJEŠTANI GRADE PUT

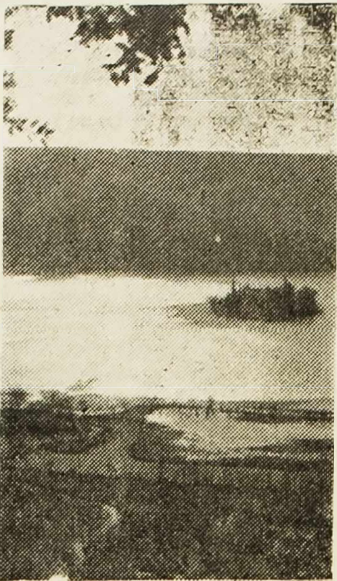
Selo Banjevci, koje je od Stankovaca udaljeno 4 km, posjeduje put do sjedišta općine koji nije baš u lošem stanju, kao onaj koji vodi od Radašinovaca preko Banjevaca do Pirovca. Složni seljaci su odlučili, da ga poprave sami. Radovi brzo napreduju i do kraja ove godine bit će gotov put u dužini od 6 km. Put će omogućiti, da seljaci Banjevaca lakše i brže plasiraju svoje proizvode na tržište, jer oni imaju godišnje oko 20 vagona tržnog viška grožđa i drugih poljoprivrednih proizvoda. Bit će olakšana i doprema umjetnog gnojiva. (OM)

ZAKAŠNJAVANJA STIPENDIJA

Mnogo djece palih boraca iz općine Stankovci nalazi se na školovanju, a stipendira ih NO općine. Te stipendije se neredovito dostavljaju, više puta sa nekoliko mjeseci zakašnjenja, pa su stipendisti izloženi neprilikama. Još nekako oni koji stanuju u domu, gdje im je osigurana ishrana, ali zaista je teško onima, koji stanuju kod privatnih lica a u menzi se ne mogu preplatiti, pa se moraju hraniti u prodavaonicama mlijeka, a i zato nemaju novaca. Eto, dokle dovodi nepažnja onih koji šalju novac stipendistima. (OM)

POJAVA TIFUSA NA OPĆINI STANKOVCI

U Radašincima, Banjevcima i Morpolači selima općine Stankovci pojavio se tifus. U Banjevcima su zabilježena dva smrtna slučaja. Zdravstvena stanica poduzela je mjere da bi spriječila daljnje širenje ove zarazne bolesti. (MO)

Visovac

KISTANJE

„Pododbor“ prosvjete počeo rad

Na sjednici učiteljskog kolektiva u selu Erveniku, donijeta je odluka da se osnuje pododbor društva »Prosvjete«. Očekuje se, da će ovo društvo pokrenut kulturno zabavni život u Erveniku.

Za rad »Prosvjete« postoji velik interes kod omladine. Međutim, uslovi za rad nisu povoljni. Postoji velika sala u zadrudnom domu, koju je potrebno osposobiti za održavanje priredaba.

Društvo je počelo sa spremanjem dva pozorišna komada: »Doživljaji Nikolettine Bursaća« od Branka Čopića i »Kir-Janja« od Jovana Sterije Popovića. (N. Lj.)

U ERVENIKU ZAPOČELA RAD POLITIČKA ŠKOLA

U Erveniku je nedavno otpočela večernja škola koju za sad pohađa desetak drugova. Nastava se održava u lijepo uređenoj učionici u Zadrudnom domu.

Ima polaznika ove škole, kojima je kuća udaljena i po 6 km, ali se oni na to ne obaziru, jer žele da polože više razrede osmogodišnje škole. Trebalo bi da se u ovoj školu upiše što više članova Narodne omladine, Saveza komunističke i Socijalističkog saveza, jer ih je malo koji su položili osmogodišnju školu. (Š)

POJAVA VUKOVA

Nedavno su vukovi na području Kočevica zaklali deset ovaca. I u drugim okolinim selima oni nanose veliku štetu poljoprivrednicima. Jednom seljaku iz Mokrog Polja vukovi su zaklali pet ovaca.

Budući da vukovi na području Bukovice svake godine naprave štetu, koja se penje na stotine hiljada dinara, bilo bi potrebno da Lovičko društvo u Kistanjama pokrene akciju za uništavanje tih štetočina. Ono bi bez teškoća mogli organizirati hajku na vukove. U toj akciji lovcima bi rado pružili pomoć seljaci s ugroženog područja. (Š)

OŽIVIO RAD OMLADINE U ŽAGROVIČU

U posljednje vrijeme rad omladine u Zagroviču uopće se nije osjećao. Međutim, na inicijativu organizacije SK održana je prije nekoliko dana godišnja konferencija organizacije. Tom prilikom izabrano je novo rukovodstvo, koje je počelo aktivnim radom. Za predsjednika organizacije biran je Vlado Bojanić. (RN)

GRADI SE ŠKOLA

Zbor birača Gornjeg Zagroviča odlučio je u srpnju ove godine sagraditi školsku zgradu. Određeno je da svako domaćinstvo dađe pet dnevnica po odraslom članu, a građevinski materijal osigurat će NO općine Knin. Radovi se odvijaju po predviđenom planu, pa se očekuje, da će nova zgrada biti gotova do iduće školske godine. (RN)

U MALO STRADA O ŽIVOTOM

Bilić Ante, šofer poduzeća »Udarnik iz Drniša vraćao se na motoru u Drniš 30. X. o. g. Tog dana kod Stare Straže Bilić se sudario sa vojnim kamionom. Unesrećeni je dobio teže povrede po tijelu, te je odmah prevezen u kninsku bolnicu. (NR)

PO BUKOVICI

Poslije rata pristupa se obnovi razorene i opljačkane domovine, pa i vjekovima zapuštene i u ratu stradale Bukovice, Narodna vlast ulaže i truda i nastojanja, u tom pravcu. Kao jedan od njihovih većih poslijeratnih uspjeha treba istaći akciju podizanja školskih zgrada, dok se u drugom zapaža, manji ili neznatni napredak, čemu su uglavnom pored poratnih teškoća uzrok suše i nerodne godine. Uspjehi su u svemu mogli biti veći, da je bilo više volje i razumijevanja.

Dok zajednica i nadležni organi preduzimaju mjere za pošumljavanje golet i krša, dotle i danas izvještava zadnje ostatke šume, koje bi bezuvjetno trebalo sačuvati i obnoviti.

U higijenskom pogledu stanje je najlošije. Cisterne i javni bunari su bez pumpa i crpe vodu svakojakim, pa i zagađenim kantama i užetima. Oko njih nastaju bare, zagađene i prosute vode, jer nema odvodnih kanala. Postoji još i znatan broj starinskih lokvetina, neuređenih i neograđenih, u koje se sakuplja voda sa puteva. Ta se voda, pored potrebe za ispijama stoke, upotrebljava za pranje, kuhanje, pa i piće u nuždi za ljetne suše. Zgrade za stanovanje su većinom nehigijenske, starinske potleušice, bez određenog mjesta za fiziološke potrebe. Tek u zadnjih par decenija, naročito posljednjih godina u ovim selima niče po koja higijenski građena kuća.

Bukovica, iako krševit predio, ne

Kninska Kronika

ČEMU TO VODI!

Dugo vremena Knin je bio poznat kao grad bez zelenih površina, a u isto vrijeme kao grad u koji svakodnevno stiže mnogo putnika. Oni su bili prisiljeni da se satima »motaju« oko one male i zagušljive čekaonice, čiji kapacitet ni izdaleka ne može zadovoljiti potrebe putnika kninske željezničke stanice. Parkova nije bilo. Gotovo ni jedne klupe nije bilo u tom prometnom gradiću, gdje bi se putnici mogli odmarati. Mnogi su prigovarali. Oni su zato imali pravo, jer su ih na to nagonile momentalne teškoće, a i nisu imali pravo, jer se sve odjednom nije moglo izraditi. Knin je u toku posljednjeg rata pretvoren u ruševine i bilo je mnogo toga što je prije trebalo doći u plan.

Pa ipak, na red su došle i zelene površine. Komunalno poduzeće iz Knina uz pomoć masovnih organizacija ovog mjesta u posljednjih nekoliko godina, mnogo je učinilo na uređenju i uljepšavanju svog grada. Uređene su mnoge zelene površine, zasade ukrasnim biljem i drugim raznolikim cvijećem. Postavljene su i klupe, gotovo u svim parkovima, i putnici, a ni ostali građani Knina zbog toga više nisu morali prigovarati.

Točno 1. maja ove godine navršila se godina dana od otvaranja lijepog uređenog dječjeg parka, koji se nalazi u neposrednoj blizini bolnice.

U izgradnju ovog neophodno potrebnog dječjeg objekta, utrošeno je dosta radnih sati. Jedan

dio tih radnih sati dali su dobrovoljno članovi Socijalističkog saveza, a utrošeno je i novčanih sredstava, jer je stručne radove izvodio »Komunalac«. Dječji park imao je lijepo uređen vodoskok i još nekih stvari koje su stajale novaca, zatim nekoliko ljuljački i drugih naprava koje su služile najmlađim Kninjancima da se ugodno zabave. Ali, nažalost, to je veoma kratko trajalo i danas svega toga nema. Vodoskok je već davno prestao da funkcionira i mališani su se veoma malo radovali sitnim mlazovima njegove bistre vode. Ljuljačke su razbijene, a još su ostali samo čvrsti željezni stupovi. Razbijene su i ostale igračke, klupe za sjedenje su veoma zamazane i t. d. Lica zadužena za održavanje reda na ostalim zelenim površinama nezadovoljna su pojedinih nesavjesnim građanima, koji im prave različite smetnje (krše granje, te lome i gaze ostalo cvijeće).

Ovi postupci neobuzdanih građana, a to su uglavnom djeca, besumnje su za svaku osudu, a isto tako treba ozbiljno prigovarati i onima koji su zaduženi za red i čuvanje dragocjenih zelenih površina. Jer, ovi i slični slučajevi nameću nam jedno ozbiljno pitanje. Čemu graditi, trošiti dragocjene radne satove i novčana sredstva, da bi to isto nepažnjom odmah uništili. I na kraju, moramo se ozbiljno zapitati, čemu to vodi?

Vid Zelembaba

Na svakodnevnom poslu

bi smjela biti pasivna. Njena glavna privredna grana je stočarstvo. Nestajanjem šume, stočarstvo je postepeno opadalo i prelazilo se na ratarstvo, ograničeno na žitarice i kukuruz, koje je zbog suše, a i radi pomanjkanja gnojiva nerentabilno.

U ovom kraju treba samo s voljom i neprestano raditi na općem narodnom prosvjetivanju, pa će sve biti dobro, uredno i napredno. Za rješavanje ekonomskog problema tu ima uslova, a uporedo s ovim bi bili riješeni i drugi. Za početak trebalo bi pregnuti na masovno kamljenje stotine hiljada rašeljkovih stabala višnjama i trešnjama, oplemenjivanju stabala divljih krušaka, a istovremeno i sadnji bade-ma, koji je, na visokoj cijeni i kao

prehrambeni i industrijski artikal. Zato postoje i terenski i klimatski uslovi. S ovim bi se djelomično riješio i problem pošumljavanja. Samo ova privredna grana, kroz nekoliko godina, davala bi svakom selu milijunske prihode.

Ima ovdje dobrih uslova i za vinogradarstvo. Dok se u južnom dijelu Bukovice priprema teren za sadnju stotine hiljada novih sadnica vinove loze, dotle u gornjoj Bukovici samo po koje seosko domaćinstvo ima par stotina zasadenih čokota. I smokvama u Bukovici treba posvetiti još pažnje, jer su za njihovu sadnju povoljni uslovi.

I. Šekuljica

KOMISIJA ZA RASPISIVANJE NATJEČAJA ZA POSTAVLJENJE UPRAVITELJA POLJOPRIVREDNIH ZADRUGA PRI NARODNOM ODBORU OPĆINE PRIMOŠTEN

RASPISUJE NATJEČAJ

Za postavljenje upravnika poljoprivrednih zadruga na području općine Primošten i to:

1. za upravnika OPZ Primošten n/m 1
2. za upravnika OPZ B. Primošten 1
3. za upravnika OPZ J. Primošten 1
4. za upravnika OPZ Rogoznica 1
5. za upravnika OPZ Sapina Doca 1
6. za upravnika OPZ Dvornice 1

Uvjeti:

1. Srednja odnosno viša stručna sprema.
 2. Niža stručna sprema sa najmanje 3 godine prakse u zadrugarstvu.
 3. Ostali zadrudni radnici za koje komisija nađe da mogu uspješno vršiti dužnost upravitelja zadruge.
- Molbu sa biografijom dostaviti komisiji za raspisivanje natječajâ pri Narodnom odboru općine Primošten.
- Rok za podnošenja molbi 20. XI. 1958. godine.
- Plaća po Tarifnom pravilniku zadruge.

KOMISIJA ZA POSTAVLJANJE I SMJENJIVANJE UPRAVNIKA U POLJOPRIVREDNIM ZADRUGAMA PRI NARODNOM ODBORU OPĆINE TIJESNO

RASPISUJE NATJEČAJ

Za upravnike u Poljoprivrednim zadrugama na području Narodnog odbora općine Tijesno i to:

1. za poljoprivrednu zadrugu Betina
2. za poljoprivrednu zadrugu »Slanica« Murter
3. za poljoprivrednu zadrugu »Školjić« Jezera
4. za poljoprivrednu zadrugu Tijesno
5. za poljoprivrednu zadrugu Pirovac

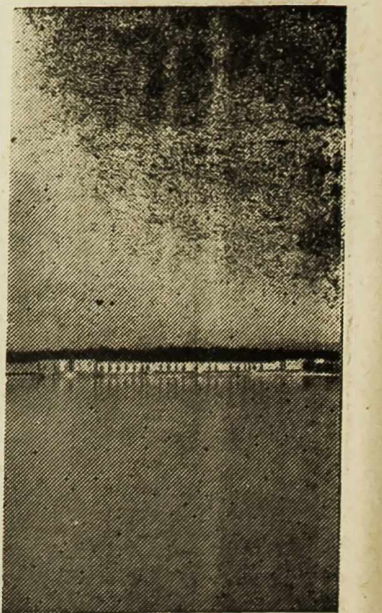
Natjecati se mogu lica koja ispunjavaju uvjete iz člana 58. Pročišćenog teksta Uredbe o zemljoradničkim zadrugama (»Službeni list FNRJ« broj 18/58).

Natjecatelji trebaju svoje pismene molbe uz opis dosadašnjeg službovanja dostaviti Komisiji za postavljanje i smjenjivanje upravnika u poljoprivrednim zadrugama pri Narodnom odboru općine Tijesno u roku od 15 dana od dana obavljanja natječajâ.

VATROGASNO NATJECANJE U SKRADINU

Dobra organizacija vatrogasnih vježbi

U nedjelju prije podne održano je u Skradinu natjecanje vatrogasaca uz sudjelovanje članova dobrovoljnih vatrogasnih društava Skradina, Zatonâ, Šibenika, TLM »Bor's Kidrič« i Šipada. Natjecanje je organizirao Vatrogasni savez kotara Šibenik. Učestvovalo je oko 70 vatrogasaca, koji su, pored nekoliko osnovnih vježbi, izveli gašenje požara koji je improviziran na obali. Ovaj nastup vatrogasaca izazvao je živ interes u Skradini.

Reorganizacija zdravstvene službe

S obzirom na predstojeću reorganizaciju zdravstvene službe, koja će se uskoro provesti na području šibenske općine, na nedavno održanoj sjednici NO općine Šibenik, a na temelju izvještaja načelnika Sekretarijata za narodno zdravlje i socijalnu politiku, doneseni su ovi zaključci:

1. U svrhu što uspješnije zdravstvene zaštite stanovništva na teritoriju Šibenika i okolice, prvenstvenu brigu treba povesti na razvoj i što boljem djelovanju zdravstvenih ustanova na preventivnoj medicini.

2. Uspješni razvoj i pravilno djelovanje ove medicinske grane, kao i općenito cjelokupne zdravstvene službe zahtijeva što užu suradnju, zapravo sinhronizirani rad svih zdravstvenih institucija prvenstvenog i kurativnog karaktera.

3. Tako povezani rad svih zdravstvenih ustanova može se provesti jedino putem objedinjenja njihovih organizacionih oblika, t. j. stvaranjem jedinstvene zdravstvene organizacije u okviru Zdravstvenog centra.

4. Dužnost je savjeta za narodno zdravlje NO općine Šibenik, kao i svih ostalih mjernih faktora, da u svom djelovanju i svojim daljnjim nastojanjima porade na ostvarenju te jedinstvene zdravstvene zaštite, a u smislu već navedenih kmostatacija.

GRADSKA KRONIKA

Izučavanje kongresnog materijala Sahrana palog borca Jele Cvjetković

Na proširenom plenumu Općinskog komiteta SK Šibenik raspravljalo se o načinu proučavanja i pro-

Anketa „Mesoprometa“

Poduzeće »Mesopromet« jednim javnim oglasom obavijestilo je potrošače da putem ankete daju svoje mišljenje, da li su za ukidanje privilegija na govede i teleće meso s tim, da bi tada cijena tim vrstama mesa bila povišena za 20 dinara po kilogramu. Uprava poduzeća, naime, stoji na stanovištu da bi ukidanje privilegija pridonijelo korisnijem i kulturnijem usluživanju.

Potrošači će u svakoj prodavaonici moći dobiti anketni listić, na kojem će označiti da li su za ukidanje privilegija ili ne. Tako ispunjeni listić treba najkasnije u roku od tri dana ubaciti u kutiju, koja će se nalaziti u svim prodavaonicama ovog poduzeća.

rade drugog dijela materijala VII. kongresa SKJ, pa su u tom pogledu doneseni izvjesni zaključci. Tako je odlučeno da se predavanja održavaju po grupama koje će biti formirane od dvije do tri osnovne organizacije, a prorada da se vrši u svakoj osnovnoj organizaciji posebno. Citavi teritorij šibenske općine bit će podijeljen na 40 predavačkih centara. U 14 predavačkih grupa angažirano je 85 predavača.

U nastavku rada plenuma osvojen je prijedlog Sekretarijata o prijemu 15 omladinaca i omladinki Srednje ekonomske škole u Savez komunista.

OBAVIJEST

Nakon dugogodišnjeg boravka u Šibeniku konačno selim u Zagreb. U gradu ostavljamo brojne prijatelje i znance kojima ovim putem izručujemo najsrdačnije pozdrave.

Danica i Milan Popović
kancelarijski referent.

ISPRAVK

U prošlom broju lista objavljen je natječaj Komisije za slubeničke poslove NO kotara Šibenik u kojem se potkrala griješka. Naime umjesto »najviše zvanje: administrator kancelarijski referent« treba da stoji: »Najviše zvanje: pomoćni kancelarijski referent«.

ŠIBENIK kroz jedan

NARODNO KAZALISTE

Četvrtak, 6. XI. — VIRGINIJA — predstava za pripadnike JNA.
Petak, 7. XI. — DRVENI TANJUR — predstava za pripadnike JNA.
Subota, 8. XI. — DOŽIVJAJI NI-KOLETINE BURSACA — predstava za građanstvo.
Nedjelja, 9. XI. — VIRGINIJA — predstava za građanstvo. Početak predstava u 19.30 sati.
Ponedjeljak, 10. XI. — KULA BABALONSKA — predstava za učeničke u privredi. Početak u 16.30 sati.
Utorak, 11. XI. — KULA BABILONKA — predstava za I. osmogodišnju školu. Početak u 10.30 sati.

KAZALISTE LUTAKA

Četvrtak, 6. XI. — DACI LUTALICE — predstava za škole.
Petak, 7. XI. — DACI LUTALICE — predstava za škole.
Subota, 8. XI. — DACI LUTALICE — predstava za škole.
Nedjelja, 9. XI. — DACI LUTALICE — predstava za građanstvo. Početak predstava u 16 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera francuskog filma — INSPEKTOR VOLI GUZUV — Dodatak: Filmske novosti br. 46 (do 6. XI.).
Premijera francuskog filma — BLUDNICA DOSTOJNA POŠTOVANJA — Dodatak: Filmske novosti broj 43 (7. do 10. XI.).
Premijera poljskog filma — KANAL — Dodatak: Filmske novosti broj 44 (11.—12. XI.).

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog neroda kotara Šibenik Ureduje redakcijski kolegij

Direktor: Marko Jurković
Glavni i odgovorni urednik: Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62
Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju

Pretpлата za tri mjeseca 130, za pola godine 260 a jednu godinu 520 Din

Tisak: »ŠTAMPA« - Šibenik

Komisija za službeničke poslove NO općine Šibenik

RASPISUJE NATJEČAJ

ZA 1 REFERENTA ZA OSOBNE DOHOTKE

Uslov: srednja stručna sprema ili niža stručna sprema sa najmanje 10 godina prakse.

Ponude dostaviti NO općine Šibenik najkasnije do 25. XI. 1958. god.

PISMO SA KLUPA NA RIVI

Druže uredniče!

U školi nas je učilo, da je zvir jača od čovika, ali da čovik ima razbor i da se on razborom brani od beštije.

Kako se to tuvalo u skulaman, najbolje se vidi po tomen, koliki stra uvati ponike, najviše ženskoga svita, kad vidu miša oli škakavalca, a kolko jik ima šta njanke tiča ne bi držali na ruci...

— A di jin je razbor?

— To je baš ono, šta se u škuli nauči samo do polak, a druga polovica izvitrli...

Nego, ima oni šta se ne strašu, šta jin se i druga polovica nauka iz skule zabila u glavu.

— A, manija je jedan s rukon, za take je lako! Nego, šta bi vi od oniman, šta izgubu sve jucko u sebi, kad se nadu prid beštijon, pa se — božemprost — i sami pritvoru u zvir...

Eto, take smo razgovore vodili jedno poslinpodne u prošloj nediji, kada smo se vraćali sa Šubičevca, di smo otišli teke se prošetati, da nismo uvik uz more. A povod za take misli i razgovor da nan je slučaj sa jednim srndačom na Šubičevcu.

Jednog srndača više nema!

Ondara, okolo one žice, s kojom su ote beštije zagrađene, čuli smo da govoru, da je jedan, jadan, strada ni kriv ni dužan.

Evo ote zgode:

Srndač je beštija, puno umilna beštija, ali ka ni svaka druga beštija — nema razbora.

Šta mu je oni tren bilo, ali busnija je glavon jednoga od eni šta se za nj brinu (šta su za oto, naravski i plaćeni!).

Poslin, da je doša neki drugi, ka neki viši od otaga šta ga je srndač busnija (koji je isto za svoj posal plaćen), pa kada je čuja šta je ona zvirčica učinila, da je reka:

— I meni bi tako! — pa je uvatija jadtoga srndača za roščiče, diga ga i tresnija snjimen od krš.

Poslin toga da je srndač uginija...

— Lipo! — reka je jedan, kad smo čuli otu zgodu. — Ako oni šta su metnuti da se brinu od otin beštijaman budu na otu način nji krotili, brzon čemo skiniti onu žicu na Šubičevcu — ne će tribati, pa češ onda, namisto beštija, iz oni kućica šta su jik za beštije napravili viditi izlaziti kakvog »komanč« s perušinaman od tuke u glavi, oli »kovboja« s drvenim livorveron, oli kakvu drugu prikazu, kakve ne živu među našin sviton, ali je vidiš na filmu...

Ota zgodu sa srndačon nas je u niku ka rastužila, ali jopet, vraćajući se sa Šubičevca, nismo zaboravili ići po gradu tražiti butige di ima još kupiti — kunpara, šta jik ove godine zaranije počelo nestajati.

Ne znamo komen za oto imamo zafaliti.

Druže uredniče, s otin bi za ovi put završili, pa te lipo pozdravjamo uz stisak ruke.

Mi sa klupa na rivi

5 PITANJA

Ovih dana razgovorali smo sa šefom Biroa za posredovanje rada kotara Šibenik Anton Bačićem o nekim problemima zapošljavanja lica na području šibenskog kotara. On je odgovorio na nekoliko pitanja koja mu je postavio naš suradnik.

Koliki je broj nezaposlenih lica na kotaru?

— Prema postojećoj evidenciji, koja se redovito vodi u ovom Birou, u proteklih devet mjeseci ove godine van radnog odnosa nalazile su se 954 osobe od čega 593 žene. U ovaj broj n'isu uračunata lica s umanjenom radnom sposobnošću. U istom razdoblju oko 2000 osoba našlo je zaposlenje, što predstavlja uspjeh s obzirom na ranije godine.

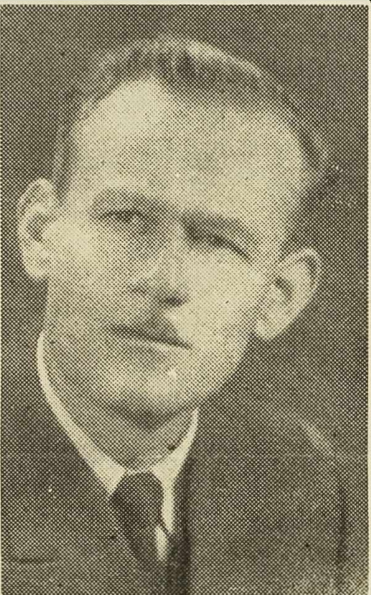
Na kakove ste probleme naišli?

— Veći broj radne snage našlo je zaposlenje isključivo preko ovog Biroa. Međutim, bilo je izvjesnih pokušaja od strane nekih privrednih organizacija koje su nastojale zaobiti službu posredovanja rada. To se odnosilo na one radnike koji su prelazili iz jednog poduzeća u drugo, uz prethodnu suglasnost tih poduzeća. To je u posljednje vrijeme potpuno izostalo zahvaljujući pomoći političkih i društvenih organizacija. U vezi s ovim pitanjem iskrsao je još jedan problem, koji unatoč našim nastojanjima nismo uspjeli sasvim riješiti. Naime, od 365 omladnaca koji su se javili za izučavanje zanata, 108 ih je ostalo izvan radnog odnosa. Jedan veći broj mogao je stupiti u zant i to u građevinarstvu, prehrambenu i metalnu struku. Međutim, zbog pogrešnog stava roditelja tih omladinaca ovi se nisu htjeli prihvatiti izučavanja u ljevarskoj, zidarskoj, tesarskoj, mesarskoj i crijevaskoj struci. Da je to zaista tako potvrđuje činjenica, što je o značenju i korisnosti tih zanata bilo riječ po školama od strane naših predavača.

Koji vam problem najviše zadaje brige?

— Postoje zapravo dva problema. Zaposlenje ženske radne snage osobito je izrazito u općinama Šibenik, Drniš, Primošten i Skradin. To pitanje je naročito akutno u Šibeniku, gdje se danomice u ovom Birou javlja sve veći broj žena koje traže zaposlenje. Drugi problem koji nam zadaje brige jeste pitanje zaposlenja invalida rada. U tom pravcu lanjske godine bila je formirana posebna komisija sa zadatkom da pronađe mogućnosti otvaranja novih radnih mjesta na koja bi mogli naći zaposlenje invalidi rada kao i lica s umanjenom radnom sposobnošću. Međutim, rezultat te komisije nisu bili gotovo nikakvi. Istina data je preporuka komunalnoj ustanovi »Javna zelenila i groblja« da ova organiziranjem cvjećare zaposli nekoliko takvih lica. Nažalost, nismo naišli na očekivanu pomoć.

Kako bi se, po vašem mišljenju, najbolje moglo riješiti pi-

ANTE BAČIĆ

tanje zaposlenja žena i invalida?

— Odmah u početku moram naglasiti da se to pitanje ne može bez razumijevanja i podršku zainteresiranih faktora barem donekle ublažiti. Smatram da bi rješavanju tog gorućeg problema trebalo konačno pristupiti organiziranom radu svih mjernih faktora, a posebno političkih i društvenih organizacija. Postoji za to više načina. U prvom redu otvaranjem servisa za pranje i peglanje rublja, u kojem bi se mogao zaposliti izvjestan broj žena, a na mjestima na kojima isključivo nije potrebna zdrava radna snaga postaviti lica s umanjenom radnom sposobnošću. Moglo bi se čak pristupiti osnivanju posebnog servisa u okviru stambene zajednice koji bi se bavio čišćenjem zajedničkih stubišta i hodnika u zgradama koje se nalaze pod stambenom upravom. O tome je, već jednom raspravljao Savez ženskih društava.

Da li ste dosad u tom pogledu imali uspjeha?

— Na to pitanje ne bih mogao pohvalno odgovoriti. »Revija« poduzeće za izradu i prodaju odjevnih predmeta je zbog nedovoljnog prostora i pomanjkanja financijskih sredstava za nabavku strojeva bilo primorano otpustiti izvjestan broj radnica. Ovaj Biro se odmah zainteresirao za stanje u tom poduzeću, koje je molbom zatražilo od ovog Biroa odobrenje trogodišnjeg beskatatnog zajma u vrijednosti od 2,750,000 dinara. Mi smo izašli ususret i odobrili traženi zajam tako, da je ovo poduzeće uspjelo ne samo zadržati devet, već je našlo mjesto za 10 novih radnica. Ovim putem ići ćemo i dalje, s tim što ćemo i drugim komunalnim poduzećima pomoć kako bi ona mogla otvoriti nova radna mjesta. Kod ovog problema naročito podvlačim: više suradnje između Biroa, poduzeća i ustanova od komunalnog značaja. Jedino takvim putem moći će se u izvjesnoj mjeri ublažiti postojeće stanje zaposlenja radne snage na ovom području. (JJ)

Nova prodavaonica

Krajem prošlog mjeseca poduzeće »Prehrana« otvorilo je u Ulici Grurga Ninskog prodavaonicu delikatesnih proizvoda. Prodavaonica se ubraja među najbolje uređene trgovačke radnje u Šibeniku.

OB AVIJE ST

Obavještavamo sve naše potrošače — kućanstva da će počam od ovog mjeseca ovo poduzeće očitavanje i inkaso vršiti jednovremeno, t. j. računici će se plaćati kao i do sada unatrag, dok će inkasatori pročitati ujedno brojlja za sljedeći obračun.

Ovaj način za prvi mjesec izazvat će kod nek'ih potrošača smanjeni potrošak iz razloga što od posljednjeg očitavanja ne će proći mjesec dana, ali već u sljedećem obračunskom razdoblju to će se izravnati, te će obračun postati redovit.

Upozoravam potrošače da će ovim načinom kod nek'ih potrošača doći do naplate računa koncem mjeseca, a ne kao do sada polovinom mjeseca, te ih molimo da budu spremni za podmiru računa.

ELEKTRIČNO PODUZEĆE ŠIBENIK

OB AVIJE ST

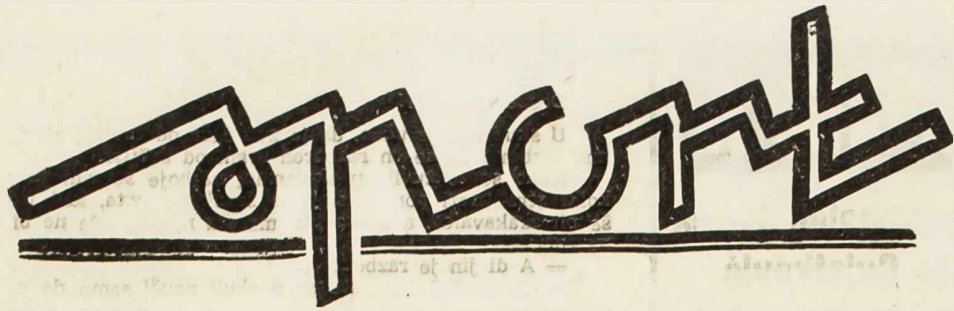
Konvencijom, sporazumom ili ugovorom između FN RJ i država:

Čehoslovačke Republike
NR Mađarske
Savezne Republike Njemačke i
NR Bugarske

riješeno je pitanje potraživanja prava iz socijalnog osiguranja onih naših državljana, koji su za vrijeme svog boravka u navedenim državama stekli prava na neka davanja iz socijalnog osiguranja tih država. U većini slučajeva našim građanima nije isplaćeno cijeli iznos davanja na koja imaju pravo. Ova potraživanja će isplatiti naša država i to za potraživanja naših građan prema socijalnom osiguranju Čehoslovačke Republike nastale do 19. II. 1955. god., NR Mađarske do 29. V. 1956. god., Savezne Republike Njemačke do 1. I. 1956. i NR Bugarske do 31. XII. 1957.

Stoga se pozivaju sve osobe, koje imaju neko potraživanje da se odmah prijave Kotarskom zavodu za socijalno osiguranje Šibenik, soba br. 16/II, kat., a sa područja filijala filijal u Kninu i filijal u Drnišu. Osobe mogu poslati prijave na gornje adrese i preko pošte, a u zahtjevu trebaju navesti ime prezime točnu adresu boravka, iznos potraživanja, osnov potraživanja, vrijeme za koje nije isplaćeno davanje i eventualne njegov mjesečni iznos i državu prema kojoj je zasnovano pravo.

KOTARSKI ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE — ŠIBENIK

Uoči Kongresa za fizičku kulturu

Brojne priredbe

Povodom Kongresa za fizičku kulturu, koji se ovih dana održava u Beogradu, u Šibeniku će se organizirati brojne sportske manifestacije. Pored predavanja po poduzećima, ustanovama i školama, kinopredstava i izložbi o dosadašnjim dostignućima na sportskom polju, bit će priredena razna natjecanja u kojima će sudjelovati radni kolektivi, društva »Partizan« i ostale sportske organizacije. Osim takmičenja u odbojki, košarci, atletici i šahu, predviđen je i nogometni

susret između člana II. savezne lige »Šibenika« i reprezentacije najboljih nogometaša sa područja kotara. Utržak dobitan sa tog susreta dodijelit će se Savezu sportova kotara.

U okviru ove akcije velik broj radničke i srednjoškolske omladine učestvovat će na dobrovoljnom radu u izgradnji plivačkog bazena, zatim centralnog sportskog parka i na uređenju vježbališta DTO »Partizan«. (J)

Započela gradnja plivališta

Više stotina radničke i srednjoškolske omladine Šibenika sudjelovalo je dosad na početnim radovima izgradnje plivačkog bazena, koji će se podići na širokom platou nedaleko obale, između brodogradilišta i tvornice elektroda i ferolegura. Na dobrovoljnim radovima predviđen je sudjelovanje i pripadnika JNA, koji su obećali pružiti punu pomoć u izgradnji plivališta. Prema projektu, koji će izraditi građevni inženjer Ante Kelava, bazen će biti olimpijskih razmjera, a obližnja zgrada tvornice elektroda i ferolegura adaptirat će se tako, da će poslužiti za gimnastičku dvoranu, svlačionice i drugo. Da bi radovi tekli bez zastoja, osnovan je poseban odbor od pet članova. Odbor za izgradnju plivališta sačinjavaju Ante Baica, Mladen Radić, Čedo Polak, Duško Bakotić i Ante Antunac. Računa se da će radovi na kopanju i cementiranju bazena biti dovršeni do početka ljeta.

Zamisao da se u Šibeniku izgradi jedno takvo plivalište datira još od vremena prije rata. U prvim poslijeratnim godinama to je pitanje ponovno pokrenuto, ali je sve ostalo po starom. Istina, postojale su dvije varijante u pogledu lociranja plivališta. Neki su bili mišljenja da se ono izgradi na Pakleni, a drugi da mu se odredi mjesto negdje uz samu obalu. Međutim, uslijed izvjesnih razloga, a u prvom redu zbog previše skupih investicija odustalo se od jednog i drugog prijedloga, pa je nedavno odlučeno da bi se gradnja na spomenutom platou mogla izvršiti uz minimalne investicije. Zbog toga je taj prijedlog i prihvaćen. (J)

FAVORIT NA ČELU

III. kolo košarkaškog prvenstva Gimnazije, koje je odigrano 25. X, nije donijelo nikakvih iznenađenja. Ekipe VII a postigla je pobjedu od 109:54 koša nad ekipom VII b, dok je ekipa VIII a pobijedila VIII b sa 83:58 koševa. VI razredi su u sastavu Bogdan, Žaja, Bodevo II, i Nikolić osvojili prve bodove protiv petiša pobjedivši ih sa rezultatom 83:36. Na čelu tablice sa 6 bodova nalaze se VII a, s boljim količnikom i VIII a. Slijede VII b, VIII b i VI sa 2 boda, te V bez bodova. (Z.)

PODSAVEZNO PRVENSTVO

„Radnički“ na čelu

RADNIČKI — VELEBIT 8:1 (3:0)

Strijelci za domaće: Drašković 13, 17, 73, 77 m'n., Ramljak 30, 53. Čala 71, 87, a za goste Švraka u 76. minuti.

»Radnički«: Nikolić, Bujas II, Tikul'n, Bujas I., Relja, Spahija, Radić, Ramljak, Benevrić, Drašković, Čala.

»Velebit«: Miletić, Modrić, Kečević, Uverić, Valant, Vidić, Filipović, Stefanović, Švraka, Zečević, Vojvodić.

»Radnički« je dobrom i smišljenom igrom u utakmici koja je obilovala sa dosta golova postigao visoku i zasluženu pobjedu. Prvo poluvrijeme domaći igrajući niz vjetar imali su stalnu terensku premoć i postigli tri gola od kojih je najljepši bio onaj kada je Drašković iz voleja uputio udarac sa nekih 16 m. U tom periodu i gosti su imali dvije šanse, ali su mlako pucali.

Drugo poluvrijeme potpomognuti sa vjetrom gosti imaju povremenu laku premoć, ali koja im nije donijela koristi. Jednostavnim i brzim protunapadima, pored slabe i proridene obrane, domaći postigli još pet golova. Postignuti gol gostiju više je rezultat nespretnosti vratara Nikolića.

Pobjedničku momčad kao cjelinu treba pohvaliti, a posebno istaknuti Redju, Benevrića i Draškovića. Kod pobjedničkih nitko se nije isticao, ali se može odvojiti vratara i pored primljenih golova.

POUKA - ZANIMLJIVOSTI - ZABAVA

Štetni uticaji i zaštita od radioaktivnog zračenja

Poslije izoliranja radioaktivnog elementa radijuma primijetilo se da zraci koje emitira ovaj element vrše štetne uticaje na kožu. Poznat je slučaj naučnika Pjera Kirija koji je dobrovoljno izložio nekoliko sati svoju ruku djelovanju radijuma. Posljedice ovoga »opita« bil su povrede slične opekotina ma koje su se postepeno razvijale i za čije je liječenje bilo potrebno nekoliko mjeseci.

Danas je općepoznata činjenica da radioaktivna zračenja mogu štetno da utiču na ljudski organizam. Alfa, beta, gama i X — zraci kao i neutroni iz nuklearnih reaktora i drugih aparata imaju biološki uticaj. O ovoj pojavi se danas mora najozbiljnije voditi računa, jer se sve više radioaktivni materijal primjenjuje, sa samim tim svakog dana su veće mogućnosti da se čovječiji organizam izloži štetnom djelovanju radioaktivnog zračenja. Međutim, opasnosti od radioaktivnog zračenja ne treba preuveličavati pogotovu ako se preduzmu potrebne zaštitne mjere, jer, kao što se često ponavlja, radijacija se ne treba plašiti, ali se one moraju poštovati.

Kada je radioaktivni izvor van čovječijeg organizma, onda su opasnosti od alfa čestica neznatne zbog njihove male prodrone moći. Međutim, ako se desi takav slučaj da izvor alfa čestica dospje u organizam (bilo udisanjem ili gutanjem), onda može doći do vrlo štetnih posljedica. Za razliku od alfa čestica, gama zraci, zatim X

— zraci i neutroni, mogu da prodru vrlo duboko u organizam, a beta čestice mogu da prodru samo nekoliko milimetara u tkivo.

Radijacija utiču na ćelije od kojih je čovječje tijelo sastavljeno. Često se dešava da radijacija utiču na proces dijeljenja ćelija i to tako da ne dolazi do podjele ćelija, pa se njihov broj ne povećava. Osim drugih promjena radijacija mogu da izazovu promjene u krvi — najčešće dolazi do smanjenja broja bijelih krvnih ćelija.

Simptomi promjena koje izazivaju radijacija mogu da variraju, jer one zavise od vrste radijacije, dubine do koje je radijacija prodršla, veličine izložene površine čovječijeg tijela, količine apsorbirane radijacije kao i od toga da li je izlaganje radijacijama bilo kronično ili akutno.

Kronično lokalno izlaganje radijacijama dovodi najprije do oštećenja kože, zatim dolazi do stvaranja i praskanja rana koje se sporo iscjeljuju. Također dolazi i do opadanja kose, a možda lako da dođe do razvijanja kanceroznih izrastača.

Reakcije koje izazivaju radijacija na ljudski organizam mogu se podijeliti u četiri faze. U prvoj fazi dolazi do vrtoglavice i povraćanja uz opću klonulost. Poslije ovoga, u drugoj fazi, bolesnik se osjeća relativno dobro. Ova faza može da traje od nekoliko dana do više nedjelja, a ukoliko je doza radijacije bila veća ova će faza kraće trajati. U trećoj fazi reak-

cija dostiže vrhunac i od otpornosti organizma zavisi da li će bolesnik izdržati ovu fazu. Simptomi koji prate ovu fazu su: opšta klonulost, gubitak apetita, gubitak težine, ubrzan rad srca, krvarenje desni, opadanje kose i dr. Ova faza može da traje dugo, danima i nedjeljama. Kad doza primljene radijacije nije bila suviše velika dolazi četvrta faza, a to je period dužeg oporavljanja. Ovo oporavljanje može da traje do šest mjeseci.

Za liječenje poremećaja koji se javljaju uslijed radioaktivnog zračenja koristi se sposobnost organizma za regeneraciju i oporavljanje. Ova sposobnost može se pojačati transfuzijom krvi čime se kompenzuju promjene izazvane u krvi pacijenta. Osim toga daje se doprinos u visini od 10% od svih penicilin, aureomicin i dr., radi sprečavanja infekcija. Mogu se primijeniti i izvjesni lijekovi.

Najbolji način odbrane od štetnog uticaja radioaktivnog zračenja je poduzimanje odgovarajućih mjera predostrožnosti. Najprostiji način za izbjegavanje radijacije je povećanje rastojanja između osoba i izvora radijacije i upotrebom pogodnih zaklona koji sprečavaju prolaz radioaktivnim zračenjima. Danas postoji čitav niz mjera, kao i veliki broj raznih instalacija, koje sa uspjehom obezbjeđuju bezopasan rad sa radioaktivnim materijalom. Ing. Veljko Kostić

„Elektrostroj“ - „Šibenik“ 1:1 (1:1) VRIJEDAN BOD

2000 gledalaca, od toga oko 500 Šibenčana je u nedjelju na igralištu »Elektrostroj« zatekao neuskvađajući prizor. Velika subotnja kiša je taj sportski objekat toliko izmijenila, da je gotovo pola istočne strane nalježilo na rižino polje. Sumnja posjetilaca da će se tu moći igrati nogomet bila je opravdana. Sudac iz Slavenskog Broda istrčao je u pratnji funkcionera točno u 10 sati i ustanovio da »teren nije pogodan za igru«. Međutim nakon jednog i po sata rada zagrebačkih vatrogasaca odlučeno je da se utakmica ipak odigra.

»ŠIBENIK«: Milošević, Cvitanović, Jelenković, Luštica (Živković) Mjadica, Šupe, Orošnjak, Miljević, Tedling, Bego, Stojić.

»ELEKTROSTROJ«: Škorić, Štalter, Šebalj, Kristović Sack, Ranogačec, Horvat'ić, Petrović, Jagušić, Šaban, Kežman.

Oba tima su u prvom poluvremenu ili ravnopravni takmaci, »Šibenik« je čak imao više prilika da postigne zgod'atak.

Prvi udarac na vrata »Elektrostroja« uputio je Orošnjak u 4. minuti, a zatim Tedling, primivši loptu od Luštica, pogodio gornju stativu. Domaći su u protunapadima naročito preko Petrovića bili opasni protivnik. Isti igrač najprije je jakim udarcem gotovo očešćao vratnicu, a malo zatim, prešavši Mjadicu našao se sam pred Miloševićim. Zgoditak je spasen zahvaljujući odličnom refleksu vratara »Šibenika«.

Najzabudljiviji događaj odigrao se u 23. minuti. Škorić je istrčao na visoku loptu i, pošto mu je Tedling išao ususret, napravio paradu, tako da su on i lopta nestali u lokvi. Ipak, prva se pojavila lopta koju je Tedling u trku uputio prema praznim vratima. Međutim, lopta sa zaustavila na samoj liniji vratiju. Potrčao je ponovo, ali je branič bio brz, te je odbio, a Škorić se podigao i uhvatio loptu. U slijedećem napadu »Šibenika« Šebalj je igrao rukom u šesnaestercu, ali sudac nije reagirao. Vratar domaćih je u 34. minuti obranio jedan volej udarac Tedlinga. Malo kasnije ozlijeđenog Luštica zamijenio je Živković. U 36. minuti domaći dolaze u vodstvo. Poslije izvedenog kornera Petrović je glavom promijenio smjer lopte koja pogoda donji lijevi ugao. Zbog klizavosti terena Milošević nije uspio navrijeme zaustaviti loptu. Na izjednačenje nije se dugo čekalo. Nakon što je Tedling iz slobodnog udara pogodio stativu utrčao je Orošnjak i iz blizine odbijenu loptu plasirao u mrežu.

Naročito opasna situacija pred vratima »Šibenika« uslijedila je u 55. minuti, kada su se dva oštra udarca Kežmana i Jagušića odbila od »šume« nogu u polje. U nastavku je »Elektrostroj« bio nadmoćniji sa obzirom da su Šibenčani odlučili sačuvati postignuti rezultat. U tom razdoblju istakli su se Šupe, Mjadica i Milošević. U napadu bili od ostalih bili su Tedling i Stojić. Tedling se zalagao do maksimalnih mogućnosti. To je bila jedna od njegovih boljih igara. Jedamput je prisilio Škorića da odbije loptu u kornar, a drugi put je odlično poslužio Orošnjaka koji je volejem uputio snažan udarac, ali je Škorić izvanredno obranio.

U redovima domaćih istakli su se Škorić i Sack u obrani, a Petrović u navali.

Sudac Božina je nekim odlukama oštetio goste.

Z. Šare

REZULTATI VIII. KOLA

Proleter — Borac 1:1, Zagreb — Split 3:0, Odred — Lokomotiva 3:1, Sloboda — Borovo 4:0, Elektrostroj — Šibenik 1:1.

TABLICA

Sloboda	7	4	2	1	15:5	10
Elektrostroj	7	2	5	0	9:6	9
Šibenik	8	3	3	2	12:11	9
Split	7	3	2	2	15:12	8
Trešnjevka	7	3	2	2	12:10	8
Borac	7	3	2	2	11:10	8
Lokomotiva	7	3	1	3	13:10	7
Zagreb	7	3	1	3	13:13	7
Proleter	8	1	4	3	12:19	6
Borovo	8	2	0	6	12:21	4
Odred	7	1	2	4	6:11	4

PAROVI IX. KOLA

Split — Odred, Lokomotiva — Sloboda, Borovo — Elektrostroj, Trešnjevka — Proleter, Borac — Zagreb. »Šibenik je slobodan.

Trivić pobjednik biciklističke trke

U čast proslave 40-godišnjice KPJ i povodom održavanja Prvog kongresa za fizičku kulturu u Knin, je prošle nedjelje priredena vema uspjela međuklupska biciklistička trka u kojoj su sudjelovali i neki naši istaknuti biciklisti i to: Ivan Levačić, član »Podravca« iz Vrnja, državni reprezentativac, Gavrilko Vukojević, član »Partizana« Beograd i ovogodišnji pobjednik »Rog«-ove trke, te Dragan Peter, također član »Partizana« i prvak Srbije. Od dalmatinskih vozača na startu su se našli Josip Bajlo, istaknuti vozač, te njegovi klupski drugovi Kalmeta, Stipčević i Šime Bajlo II., članovi BK »Prvi klub Zadar«. Za kninski biciklistički klub nastupili su jedino Milan Trivić i Marko Žulj.

Nakon starta svi su vozači krenuli u grupi i u takvoj se formaciji držali prvih nekoliko krugova, jedino što je odmah u početku zaostajao Žulj.

Od šestog kruga Trivić se počeo odvajati od grupa, a slijede ga Levačić, Vukojević, J. Bajlo, Stipčević i Šime Bajlo II. Trivić je uspio zadržati vodstvo kroz četavih petnaest krugova.

Trivić je uporno okretao pedala i jurio dalje. Međutim, Levačić i J. Bajlo povećavali su tempo i uspjeli stići vodećeg Trivića. Posljednjih deset krugova vodila se ogorčena borba za vodstvo. Na čelo su izbijali naizmjenično Levačić i Trivić.

U posljednjem krugu Trivić je opeo izbio na čelo i to mjesto je uspio zadržati do kraja trke, stižući prvi na cilj. U istom vremenu kroz cilj su prošli: J. Bajlo, drugi, a Levačić treći. Oko 2 minute za njima stigao je Vukojević i skupina ostalih Zadrana.

Gledaoci su srdačno pozdravili pobjednika Milana Trivića, podigli na ramena i iznijeli sa staze. I ostali vozači bili su toplo pozdravljeni.

Organizacija ove vema uspjele biciklističke trke bila je odlično provedena. Nadamo se, da će ovo takmičenje i uspjeh o čijem su Kninjani postigli, doprinijeti da se biciklizam u ovom kraju još više unaprijedi i omasovi. (M)

Mali savjeti

KAKO POSTUPATI SA DJECOM KOJA NE ČE DA JEDU

Gradska djeca obično su u zlimskim danima bljedunjava. Većina majki se žale da im slabo jedu. Vrijeme ručka, koje bi trebalo da bude vrijeme odmora u porodici, očekuje se sa strahom. Majka je već unaprijed nervozna jer zna što će biti. Pokušava da nahrani svoje dijete prije nego što dođe otac, da bar on bude od ovog pošteđen. Obećava djetetu poklone, ali rezultat je uvijek isti. Ono gura tanjur od sebe.

Najbolje je sačuvati mir u takvoj situaciji, ne pokazivati pred djetetom isušive veliku zbrinutost. Iznesite je na sto i ponudite prisutne da se posluže. Na dijete ne obračunajte pažnju. Dijete će biti začuđeno. Možda ga jelo na stolu primamljuje svojim mirisom, ali ono iz upornosti ne će da moli hranu.

Kada je ručak završen, odnesite zdjelu sa stola. Poslije ručka dijete će reći da je gladno. Recite mu da je ručak završen i da mo-

ra pričekati do užine. Pokušajte sa ovim načinom, možda će te postići uspjeh.

Neke majke svojom nedosljednošću izazivaju nered u ishrani djeteta. Dijete treba naučiti da dobija u pravilnim razmacima hranu. Ojednom se sjeti i traži prije ručka, na primjer, jabuku, pomorandžu, ili nešto drugo. U šetnji zapazi nešto od jela i uporno traži da mu se kupi. A majka odmah izlazi u susret njegovim željama. Gubljenje apetita dolazi često i zbog pretjerane upotrebe raznih medikamenata i sredstava za otvaranje apetita, pogotovo ako se oni uzimaju bez savjeta ljekara. Najbolji lijek za otvaranje apetita jeste kretanje na zraku i stalan red u ishrani.

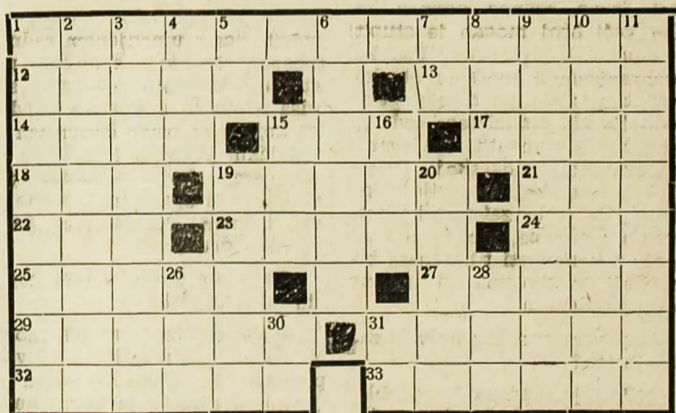
KAKO ČUVATI KRUMPIR

Najpodesnije mjesto za čuvanje krumpira je podrum. Prije stavljanja u podrum krum-

ČUVANJE NAMIRNICA

Jaja, krumpir, voće i slične namirnice moraju se čuvati od mraza. Termometar ne smije da bilježi temperaturu ispod nule. Isto važi i za morske ribe. Meso, divljač, živina najbolje podnosi temperaturu od 1 do 2 stepena iznad nule. Krumpir ako stoji duže vrijeme, treba držati na mjestu nešto toplijem, na temperaturi između 3 i 8 stepeni iznad nule, inače će dobiti neprijatan sladak ukus. Žive ribe mogu stajati u vodi čija temperatura iznosi 4 stepena iznad nule. Sok od pomorandže i pastertilizovano slatko vino podnosi toplotu od 10 stepeni, a neprovreli voćni sokovi, sirupi i salate toplotu između 12 i 15 stepeni. Najviša temperatura za riblje konzerve je 15 stepeni iznad nule. (Sedma Sila)

Križaljka

VODORAVNO: 1. vrsta obrtnika, 12. ljestvica, 13. dio prevaljenog puta, 14. orijentalna natkrivena kola na dva kotača, naročito za žene (turc.), 15. kratica za tuberkulozu, 17. ivica, okrajak, 18. ljubavnik Dajamantina u indijskom epu »Mahabharata«, 19. čud, 21. izbočine kopna u more, 22. kod Rimljana petnaesti dan u mjesecu prema kojem su se računali drugi dani u mjesecu, 23. vladarski naslov u nekim zemljama Istoka (množ.), 24. zrak, uzduh (grčki), 25. učitelj govorništa kod starih Grka, 27. saona, 29. vrsta južnog voća, 31. oglas na javnom mjestu, 32. nacija, 33. sedla.

OKOMITO: 1. ozdravljen (str.), 2. silom oteta, 3. radnik kemijske struke, koji priprema smjese i izdaje tablete, 4. skandinavsko

TABLICA

Radnički	4	3	0	1	15:4	6
Dinara	4	2	1	1	5:4	5
Velebit	4	2	1	1	9:13	5
Došk	4	2	0	2	9:6	4
Šošk	4	1	0	3	4:9	2
Omladinac	4	1	0	3	4:10	2